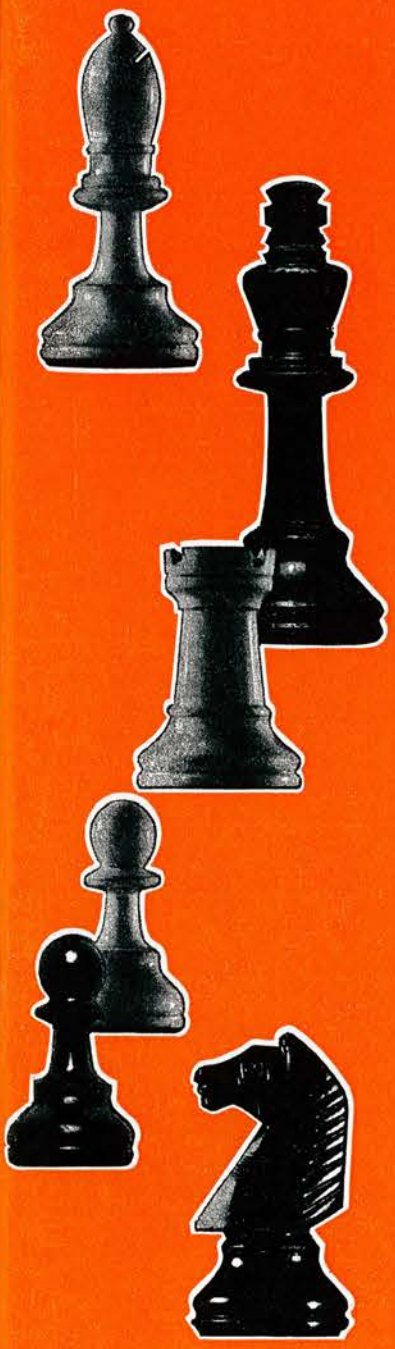
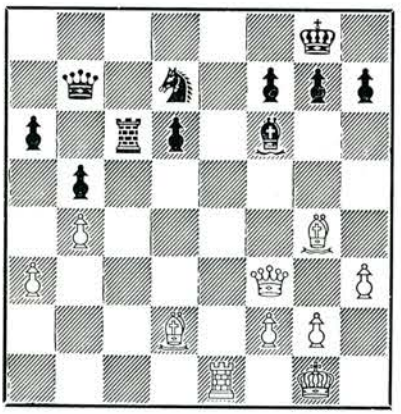
Tidskrift för
SCHACK
3

Årgång 79 • Mars—April • 1973

Vit vinner i ett fåtal drag.

Artikel om Ulf Andersson

★

Radiopartiet

★

Wijk aan Zee

★

Inbjudan till Kongressen

Tidskrift för SCHACK

Officiellt organ och medlemsblad
för Sveriges Schackförbund
Box 7123, 402 32 Göteborg 7
Postgiro 60 46 34-6

Tidskriftskommitté:
Ansvarig utgivare Fil. dr. Eric Uhlin. tel. 0303 - 102 51
Ekonomichef Arne Berggren, tel. 031 - 14 64 54
Redaktion Bertil Gedda, tel. 031 - 53 81 04
Lars-Göran Ribeck, tel. 031 - 14 55 28
Ägare Sveriges Schackförbund
Prenumerationspris inom Europa kr. 29:—, utom Europa $ 7:—

INNEHÅLL

Ulf Andersson	65	Schul Sovjetmästarinna	79
Nyordning i ryskt schack	68	Radioschacket	80
Snabb-SM	69	S.S.K.K.	83
Interzonturneringarna 1973	69	Turneringen i Tallinn	84
Schackdikt	70	Partier	85
Inbjudan till kongressen	72	Problem	91
Allsvenska serien	75	Studier	94
Wijk aan Zee	77	Omslagsdiagrammet	96
Schack-korsord	78	Ordet Fritt	96

AMERIKANSKA ALBUM

Nu finns det åter detta verkligt slitstarka album i Sverige! Med normal hantering kan Ni spela 3.000 (!) partier med det utan att pjäser eller bräde slits upp.

Idealiskt för korrespondensspel och partianalyser. Innehåller 6 bräden med pjäser.

Ni går igenom partiet på ett bräde och utför analyser och bivarianter på de andra.

Har Ni ett gammalt album? Skaffa Er ett nytt nu!

Har Ni inget?

Passa på nu!

Pris kr 29:—

Moms och porto tillkommer — snabba leveranser.

Skånes Schackförlag - The Chess House

Idrottsg. 20, 216 14 Malmö **Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K**
Ordertelefoner: 040/15 45 03 — 16 28 61 — 45 26 10 BYEN 6291 (Slå 00945-128)
Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Danskt postgiro 58711.
Norskt postgiro 9 92 45. Finskt postgiro 1121 19-5

Ulf Andersson svensk stormästare i farten!

☆

På 1930-talet och ett antal år framåt hade Sverige skickliga schackambassadörer i stormästarna Gideon Ståhlberg och Gösta Stoltz, vilka båda gjorde storartade prestationer i internationella tävlingar. Ståhlberg var verksam längst och blev under senare år fram till sin bortgång 1967 en ganska ensam PR-man för svenskt schack.

Efter honom uppstod några års vacuum innan Ulf Andersson, född i Västerås den 26 juni 1951, slog igenom som en komet och vid senaste olympiaden fick sitt stormästardiplom, Sveriges tredje genom tiderna. Att jämföra Ulf med Ståhlberg och Stoltz låter sig inte göra, det rådde helt andra förhållanden ute i världen på deras tid. Numera finns det mer rationella träningsmetoder, det världspolitiska läget gör också en bredare uppslutning möjlig.

Ulf sjua i västeuropa

I denna mer stressade schackmiljö har Ulf banat sig fram till en tätposition. Det finns i dag ett drygt 90-tal stormästare i världen. Enligt det 1970 adopterade rankingsystemet (Elo) för all världens schackspelare ligger Ulf nu på en med IM Shamkovitj delad 45:e plats med 2535 elopoäng. Bortser man ifrån de "omöjliga" ryssarna är han på 21:a plats. På europatoppen ligger Ulf som nummer tretton och inom västeuropa är han sjua efter Larsen (2625), Hübner (2590), Olafsson (2570), Schmid (2550), Pfleger (IM) (2545) och Darga (2540). Elolistans 25 i topp finns redovisade i TfS 10/1972, sid 309. Den nu gällande listan är baserad på tävlingar fram till 1 juli 1972. Därefter har Uffe deltagit i Skopjeolympiaden (TfS 8—9/1972) och internationella turneringar i Helsingfors (TfS 7/1972), Palma de Mallorca, Hastings, Wijk aan Zee och Tallinn.

Succé i Palma de Mallorca

Som framgår av turneringstabellen i TfS 1/1973 missade Ulf slutsegern genom förlust mot näst jumbon Bellon, Spanien. Ulf höll dock på att vinna ändå, men Kortjnoj — som var den förste stormästare Ulf någonsin besegrat (TfS 2/1971) och som han även besegrade i andra mötet (TfS 1/1972) — tog revansch (partiavd.) och gav Ulf hans andra nolla. Ulf har haft svart alla tre gångerna!

Så sent som i sista ronden kunde Ulf spelat till sig en fyrdelad turneringsseger

men lyckades inte få mer än remi i vinstställning mot juniorvärldsmästaren Werner Hug. Ulf har alltid haft svårt mot schweizarna.

Mot Panno, som tilldömdes turneringssegern på särskiljning, spelade Ulf remi (partiavd.).

Ulfs facit blev 6 vinst, 7 remi och 2 förlust. Bland vinsterna märktes stormästarskalper som Smejkal, Polugajevski och Robatsch.

Karl Robatsch — Ulf Andersson: 1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 e6 6. f4 Le7 7. Ld3 a6 8. Sf3 Dc7 9. 0—0 Sbd7 10. De1 e5 11. Kh1 0—0 12. f×e5 d×e5 13. Lg5 h6 (13. — b5? 14. Sd5 S×d5 15. e×d5 L×g5 16. L×h7†! K×h7 17. S×g5†) **14. Ld2 b5 15. a3 Te8 16. Sh4 Lb7 17. Sf5 Lf8 18. Dh4 Dd8! 19. Tf2?** (19. Tf3 Sh7) **Te6 20. Taf1 Sc5 21. Dg3 Kh8 22. Te1 Tc8 23. Dh3 Tc7 24. Lc1 Td7 25. Tf3 Sf×e4 26. S×e4 S×e4 27. Tef1 Sg5 28. L×g5 D×g5 29. Tg3 Dd2 30. Sd4!? Tf6 31. Sf3** (31. D×d7? D×d3) **T×d3** (31. — L×f3! 32. D×d7 L×g2†) **32. S×d2 T×d2 33. Tgf3 L×f3 34. g×f3 T×c2 35. b4 g6 36. Dg3 Te6 37. Tf2 Tc1† 38. Kg2 Kg7 39. Te2 Ld6 40. Dh4 Le7 41. De4 Lg5 42. Tc2 T×c2 43. D×c2 Td6 44. Dc8 h5 45. Db7 Lf4 46. h3 h4 47. Dc8 Td2† 48. Kg1 Td3 49. D×a6 T×f3 50. D×b5 T×h3 51. a4 Tc3 52. uppgivet, ty h-bonden går ner.**

Ulf Andersson — Ricardo Calvo: 1. Sf3 Sc6 2. d4 d5 3. c4 Lg4 4. Sc3 L×f3 5. e×f3 e6 6. c×d5 e×d5 7. Lb5 Se7 8. 0—0 Dd6 9. Te1 0—0—0 10. Lg5 f6 11. Le3 Kb8 12. Tc1 g5 13. Sa4 b6 14. Dd3 f5 15. L×g5 Tg8 16. Lh4 Dh6 17. T×c6! D×h4 18. Tc2 Td6 19. De3 Dh3 20. g3 Th6 21. De5 D×h2† 22. Kf1 Td6 23. T×c7! Dh1† (23. — K×c7 24. Tc1† Kb7 25. D×d6 Dh1† 26. Ke2 D×c1 27. Sc5† b×c5 28. La6†) **24. Ke2 D×e1† 25. K×e1 K×c7 26. Sc3 Tgg6 27. Kf1 Kb7 28. La4 Tde6 29. Dh8 Tef6 30. Lb3 Kc6 31. Se2 Tg7 32. Sf4 Kd6 33. Kg2 Sg6 34. S×g6 h×g6 35. Dh1 Te6 36. Dc1 Tc7 37. Df4† Kd7 38. L×d5 Te2 39. Lb3 b5 40. Dh4 Le7 41. Dh8 Tc8 42. Dg7 Tc6 43. Dg8 a6 44. a4 Kc7 45. a×b5 a×b5 46. De8 Te1 47. Da8 Lb4 48. Da7† Kc8 49. Da8† Kc7 50. Da7† Kc8 51. Ld5 Tc2 52. Db7† Kd8 53. Lc6 uppgivet.**

Prenumerera på TfS

Ulf Andersson — Lev Polugajevski: 1. c4 e5 2. Sc3 d6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. d3 Se7 6. Sf3 0—0 7. 0—0 f5 8. Dc2 h6 9. b4 c6 10. Lb2 Le6 11. b5 Sd7 12. b×c6 b×c6 13. Tab1 Dc7 14. La3 Tab8 (Polugajevski bjöd här remi) **15. Sd2 Tfe8 16. Sa4 f4 17. Se4 Sf5 18. Dd2 f×g3 19. h×g3 T×b1 20. T×b1 Lf8 21. e3 Tb8 22. T×b8 D×b8 23. Dc2 Lf7 24. Db3 Dc7 25. Lb4 d5 26. L×f8 K×f8 27. Sec5 S×c5 28. S×c5 Kg7?** (28. — d×c4) **29. c×d5 c×d5 30. L×d5 D×c5 31. L×f7 S×e3 32. De6 Dc1† 33. Kh2 Sf1† 34. Kg2 Sd2 35. D×g6† Kf8 36. Dg8† Ke7 37. De8† Kf6 38. De6† Kg7 39. Dg6† Kf8 40. Df6 Dc7 41. Lc4† Ke8 42. Lb5† uppgivet.**

Mellanspelet i Hastings

I svårspelade Hastings kom en reaktion. Svårspelat p.g.a. det begränsade utrymmet i Falaise Hall och de många parallellt löpande biturneringarna. Ulf hamnade i det slagna fältet med bara två vinster — mot stormästaren Barcza och IM Wade, nio remier och fyra förluster. Turneringstabell i förra numret av TfS.

Ulf har mött sin finske kollega Westerinen vid ett flertal tillfällen. Dessa möten emotses alltid med spänning, båda spelarna är fighters och spelar inga onödiga salongsremier. Den här gången drog finländaren det längsta strået (partiavdelningen).

En del poängförluster var dock helt onödiga. Eller vad sägs om följande i sjätte ronden:

William Hartston

Ulf Andersson

36. Dd8×c7??? De6-h3†! 37. uppgivet.

I och med segern gick Hartston upp i ledningen och var nära att göra ett stormästarresultat.

Ulfs spel i allmänhet karaktäriserades av nervpirrande tidsnödsdramer. Han levde dock högt på sitt gedigna slutspelskunnande, som han visade prov på i tredje ronden.

Ulf Andersson — Gedeon Barcza: 1. Sf3 d5 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. c4 c6 5. d4 Sf6 6. 0—0 0—0 7. c×d5 c×d5 8. Se5 b6 9. Sc3 Lb7 10. Lf4 e6 11. Tc1 Se8 12. Da4 Sd6 13. Tfd1 g5 14. Ld2 f6 15. Sd3 Dd7 16. e3 Tc8 17. D×d7 S×d7 18. Lf1 Lf8 19. Le1 Kf7 20. Le2 Ke8 21. b3 Kd8 22. g4 Se8 23. Sb1 T×c1 24. T×c1 Tc8 25. T×c8† K×c8 26. f3 Ld6 27. h4 h6 28. Sc3 Sc7 29. f4 Kd8 30. Lg3 Ke7 31. Kf2 Kf7 32. f×g5 L×g3† 33. K×g3 f×g5 34. h×g5 h×g5 35. Se1 Lc6 36. Sf3 Kf6 37. Ld3 a6 38. Kf2 La8 39. Se2 Sb5 40. L×b5 a×b5 41. Seg1 Sb8 42. Sh3 Sc6 43. Sh×g5 Sb4 44. a3 Sc2 45. Sh3 Lc6 46. g5† Kf5 47. g6 Le8 48. Sf4 S×a3 49. Se5 Kf6 50. Sh5† Ke7 51. g7 Lf7 52. Sg4 Sc2 53. Shf6 Sa1 54. g8D L×g8 55. S×g8† Kf7 56. S8f6 Ke7 57. b4 Sc2 58. Sh5 S×b4 59. Ke2 Sc6 60. Sf4 Sa5 61. Sd3 Sc4 62. Kd1 Sd6 63. Kc2 Kd7 64. Sde5† Kc7 65. Kc3 Se4† 66. Kb3 Sd6 67. Kb4 Kd8 68. Sc6† Ke8 69. Sa7 Kf7 70. S×b5 Se8 71. Kc3 Kg6 72. Kd3 Kg5 73. Se5 Kf6 74. Sd7† Kf5 75. Ke2 Kg4 76. Kf2 Sg7 77. Sd6 Sh5 78. Kg2 Kh4 79. Kf3 Kg5 80. S×b6 Sf6 81. Sa4 e5 82. Sf7† uppgivet. Ulfs berömda springare hade återigen talat.

Ulf gör som regel bra ifrån sig mot de bättre spelarna. Men när han sedan skall plocka poäng mot bottenskiktet knyter det sig ibland.

Mot turneringens jumbo — endast 15-årige Jonathan Mestel — kunde Ulf inte åstadkomma mer än så här.

Ulf Andersson — Mestel: 1. Sf3 Sc6 2. d4 d6 3. e4 Lg4 4. Le3 Sf6 5. Sc3 e5 6. Lb5 e×d4 7. D×d4 Le7 8. h3 Le6 9. Sd5 0—0 10. L×c6 b×c6 11. S×e7† D×e7 12. Lg5 c5 13. L×f6 D×f6 14. D×f6 g×f6 15. Sd2 a5 16. Ke2 Tfb8 17. b3 a4 18. g4 Kf8 19. Kd3 Tb4 20. The1 Tab8 21. Tac1 Ke7 22. c4 Th8 23. f3 Ta8 24. Tc2 Tab8 25. Ke3 Tg8 26. Kf4 Ld7 27. Te3 Ta8 28. Sf1 a×b3 29. a×b3 Ta1 30. Sg3 Tb1 31. Tcc3 Tb8 32. h4 Ta8 33. Tcd3 Le6 34. Tc3 Ta2 35. Te2 Ta3 36. Tee3 Ta2 37. Te2 Ta3 38. Tee3 remi.

Slutspelsvinster i Wijk aan Zee

Till Wijk aan Zee hade det ånyo lossnat, åtminstone hade Ulf fått tillbaka sin gamla säkerhet. Men svårigheten att vinna mot bottenskiktet fanns alltjämt. 3 vinst, 10 remi och 2 förluster. Förlusterna kom mot två IM, Ribli och Balashov. Vinsterna kom mot IM Zuidema och stormästarna Planinc och Szabo.

I samtliga vinstpartier var det positionella fördelar som gav utslag i slutspelet. Planinc och Zuidema "nöttes" ut och så här gick det mot Szabo.

Ulf Andersson — Lazlo Szabo: 1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. Le2 Lg4 7. Le3 Sfd7 8. Tc1 c5 9. d5 Sb6 10. b3 Sa6 11. h3 L×f3 12. L×f3 Sc7 13. Dd2 e5 14. g4 Sc8 15. h4 a6 16. Le2 Dd7 17. h5 b5 18. f3 b×c4 19. b×c4 Tb8 20. Ld3 Se7 21. Dh2 f6 22. h6 Lh8 23. Dc2 Tb7 24. Tb1 Tfb8 25. Kf2 Kf7 26. T×b7 T×b7 27. Tb1 Dc8 28. T×b7 D×b7 29. Db3 D×b3 30. a×b3 g5 31. Sa4 Sg8 32. b4 c×b4 33. Lb6 Se8 34. c5 d×c5 35. L×c5 S×h6 36. Lc4 Kg6 37. d6 S×d6 38. L×d6 a5 39. Sc5 Lg7 40. Le6 Sf7 41. Le7 Sh8 42. Sb7 h5 43. S×a5 h4 44. L×b4 Kh6 45. Lf5 Sg6 46. Sc6 uppgivet.

Ulf bäste icke-ryss

Tallinnturneringen blev ytterligare en fjäder i hatten för svensken. Han blev bäste icke-ryss och var bl.a. 1½ poäng före Pfleger, vilken är rankad som nummer fem i Västeuropa. Med + ½ (= ½ poäng över 50 %) delade han sjunde priset med estländaren Ivo Nei.

Ulf nådde tre vinst, tio remi och två förlust. Förlusterna kom typiskt nog mot två IM, Balashov och Timman. Däremot var han den spelare som överlägsne segraren Tal hade det jobbigast med. Exvärldsmästaren fick verkligen kämpa för remin.

Ulf populär

Ulf Andersson har alltid, sedan zonturneringen i Raach 1969, varit ett respektingivande schacknamn i Sovjet. Flera av de ryska auktoriteterna räknar honom till gruppen "lovande yngre schackspelare med chans att bli världsmästare". I den gruppen ingår även deras egen Karpov. Det omdömet lär inte ha skiftat i och med Tallinnturneringen.

En bättre schackambassadör än stormästaren Ulf Andersson får vi leta efter. Han är ovillig att ta tidiga remier, han har till stor del koncentrerat sig på schackspelets svåraste fas — slutspelet, han är inget problembarn à la Fischer för arrangörerna, han hör till den absoluta toppen i västvärlden, han tillhör de i dessa sammanhang exotiska nordborna, han tycker schack är kul och spelar gärna. Därmed ett eftertraktat byte för alla arrangörer, vilket bevisas genom att han får tacka nej till många turneringar men ändå spelar året runt.

Jan Berglund

Nyordning i ryskt schackliv

Boris Spasskis nederlag mot Bobby Fischer och förlusten av världsmästerskapet som varit en sovjetisk exklusivitet under ett kvartssekel har lett till en kraftsamling inom ryskt schackliv. Efter ett möte den 12 februari i Moskva offentliggjorde den statliga kommittén för fysisk kultur och idrott ett dekret som förutom kritik av försummelser bland organisationer och enskilda schackmästare drog upp riktlinjerna för en allmän uppryckning av den sovjetiska schacksporten. Så till exempel föreslår en radikal omorganisation av tävlingen om Sovjetmästerskapet. Det väckte pinsam uppmärksamhet att hela sovjeteliten utom Tal uteblev från tävligen om Sovjetmästerskapet i Baku i slutet av förra året. Nu skall enligt dekretet Sovjetmästerskapet återges sin gamla auktoritet och ställas i centrum för den schackliga verksamheten. Man skall införa ett ligaspel där stormästarna måste ställa upp. De sovjetiska spelarnas möjligheter att få delta i internationella turneringar kommer i fortsättningen att bero på deras prestationer i mästerskapstävlingarna.

Fortsatt kritik mot elitspelarna och tränarna

I den statliga idrottskommitténs publicerade dekret återfinner man den kritik mot Spasski som förekom i Kotovs artikel i Pravda en månad tidigare. Kommittén konstaterar att Spasskis nederlag mot Fischer till stor del berodde på att Spasski under senare år började arbeta mindre, undvek att spela i starkt besatta tävlingar, och att han under VM-matchen inte visade den rätta kampmoralen. Även Petrosjan och Tajmanov kritiseras. De spelade enligt kommittén i kandidatmatcherna under sin förmåga.

Den statliga idrottskommittén uttalar vidare bland annat, att en del ryska stormästare och mästare inte visar tillräcklig flit i det analytiska arbetet. De är pragmatiskt inställda, saknar kampgnista och har hemfallit åt färglöst remispelande. De ägnar inte heller tillräcklig uppmärksamhet åt fysisk träning och studium av ledande utländska schackmästares prestationer. Sovjets landslagsspelare deltar sällan i distriktsmästerskap eller andra regionala mästerskap. Många av toppspelarna uteblir också från tävlingarna om Sovjetmästerskapet, klagar kommittén. Schacktränarna kritiseras för att de inte använder vetenskapliga metoder i sitt arbete och likaså idrottskommittéer och organisationer på olika regionala nivåer för att de har eftersatt träningen av sina bästa spelare. Centrala schackklubben i Moskva och tränarsovjeten inom Sovjets schackfederationen erinras om att de brustit i kontrollen i viktiga hänseenden.

Kommittén redovisar i sitt dekret en rad åtgärder som syftar till att höja spelstyrkan hos elitspelarna och de unga mästarna och aktivera arbetet på utvecklingen av schackspelet. I planerna ingår bland annat studie- och träningsläger, intensifierat deltagande i lokala, allsovjetiska och internationella turneringar. Överhuvud mobiliseras den väldiga sovjetiska organisationsapparaten vertikalt och horisontellt i förberedelserna inför de stundande viktiga schacktävlingarna, främst då naturligtvis VM. Som ett led i dessa förberedelser spelas den 18—24 april i Moskva en matchturnering mellan Sovjetunionens A-lag, B-lag och ungdomslandslag. Tävlingen spelas i två ronder med tiomannalag. A-laget får följande sammansättning: Geller, Keres, Kortjnoj, Petrosjan, Polugajevski, Savon, Smyslov, Spasski, Stein och Tal. B-lagets sammansättning blir: Bronstein, Cholmov, Furman, Gufeld, Lein, Sjamkovitj, Tajmanov, Bagirov, Razuvajev och Vasjukov. Ungdomslandslaget är i pressläggningsögonblicket klart på sju platser: Balasjov, Karpov, Kuzmin, Muchin, Podgajets, Tukmakov och Vaganjan.

Sovjetmästerskapet

Idrottskommittén har också utarbetat nya regler för årets Sovjetmästerskap. Syftet med reformen är, heter det, att höja tävlingens auktoritet och säkra deltagande av samtliga spelare. Semifinalerna för Sovjetmästerskapet skall dock spelas som tidigare bestämt i Lvov, Kirovabad, Voronesj och Frunze med sexton deltagare i varje tävling.

Finalen däremot skall spelas i två turneringar i stället för en som tidigare. Man spelar ett ligaspel med två divisioner. Till den högsta divisionen har kommittén tagit ut exvärldsmästarna Spasski, Petrosjan, Tal och Smyslov, stormästarna Geller, Karpov, Keres, Kortjnoj, Polugajevski, Savon, Tajmanov, Tukmakov och mästaren Kuzmin. I högsta divisionen skall också segrarna i de fyra semifinalerna delta. De nio bäst placerade får spela i högsta divisionen även nästa år, medan de sex närmaste följande flyttas ner till division 1. De tre sista får delta i en allsovjetisk kvalificeringsturnering med 72 deltagare och som spelas enligt det schweiziska systemet.

Division 1 består av sexton spelare, som spelar en turnering i Tallinn den 4—27 oktober. Berättigad att delta i denna turnering är de som kommer på andra t.o.m. femte plats i mästerskapssemifinalerna. De sex främsta i Tallinnturneringen flyttas upp i högsta divisionen och får alltså spela om nästa års Sovjetmästerskp. De sex närmast följande blir kvar i division 1 under det att de fyra får ställa upp i kvalificeringsturneringen.

Kommittén har slutligen beslutat, att alla sovjetiska stormästare är obligatoriskt skyldiga att ställa upp i tävlingen om Sovjetmästerskapet och deras resultat i dessa tävlingar blir avgörande för deras deltagande i utländska turneringar. Kommittén har också återupplivat en gammal regel från allsovjetiska tävlingar förr i världen, den nämligen att ingen spelare får ta remi före trettio drag utan turneringsdomarens medgivande.

Lennart Hansson

★

Simultan mot Bilek

Den trevlige ungerske stormästaren Istvan Bilek planerar att besöka Sverige i april. I Stockholm kommer det att anordnas ett antal simultanmatcher mot honom. Klubbar utanför Stockholms-området som eventuellt önskar besök av Bilek för simultan kan kontakta Rolf Littorin, Drottninggatan 6, 111 51 Stockholm, tel. 08/23 14 55 dagtid.

★

Internationell turnering

Eksjö SK firar i år sitt 60-årsjubileum med en internationell turnering, 20—28 april. Turneringen omfattar 10 spelare och blir kategori 5, vilket innebär att det fordras 6 poäng för att få en inteckning i en IM-titel.

Deltagande utlänningar blir Schmidt (IM), Polen, Soos (IM), Rumänien, Czerniak (IM), Israel och Bellin, England samt ytterligare en IM.

Svenska representanter blir Johnny Ivarsson, Hans Ek, Håkan Åkvist, Lennart Liljedahl och Lennart Ljungquist.

Turneringsledare Jan Berglund.

Klart med 1973 års interzonturneringar

Världsschackförbundet avslutade i slutet av februari förberedelserna för nästa VM-match. Kvalificeringen inleds med två interzonturneringar, en i Leningrad 2—29/6 och en i Brasilia 20/7—20/8. Följande spelare deltager:

Leningrad: Byrne, Cuellar, Estevez, Gligoric, Hübner, Karpov, Kortjnoj, Kuzmin, Larsen, Quinteros, Radulov, Rukavina, Smejkal, Tajmanov, Tal, Torre, Tukmakov, Uhlmann.

Brasilia: Biyiasas, Geller, Gheorghiu, Hort, Hug, Ivkov, Kagan, Keres, Ljubojevic, Mecking, Panno, Polugajevski, Portisch, Reshevsky, Savon, Smyslov, Stein jämte ytterligare en spelare från zon 10.

Bara tre spelare från varje turnering går vidare att jämte Spasski och Petrosian mötas i nästa års kandidatmatcher, den slutlige segraren möter Fischer i VM-match 1975.

Säker seger för Börje Jansson i snabbschack-SM

SM i snabbschack avgjordes i Stockholm den 17—18/3, 94 deltagare hade mött upp och spelade 12 ronder med den sedvanliga betänketiden 20 min. per parti och spelare.

Börje Jansson tog en överlägsen seger efter att endast ha tappat tre halvpoäng. Förra årets segrare, Lennart Liljedahl, gick det sämre för, han hamnade långt ner på prislistan med 7 poäng.

1. Börje Jansson, Uppland, 10½, 2. Dan Uddenfeldt, Stockholm, 9 (93), 3. Zandor Nilsson, Stockholm, 9 (91), 4. Harry Schüssler, Skövde, 9 (88), 5. Allan Werle, Stockholm, 8½ (90½), 6. Nils-Gustaf Renman, Västerbotten, 8½ (79½), 7. Lennart Jönsson, Skåne, 8 (87½), 8. Olle Persson, Skåne, 8 (87½), 9. Peter Karlsson, Uppsala, 8 (82½), 10. Dan Hansson, Västerbotten, 8 (81½), 11. Mats Hylén, Skåne, 8 (81), 12. Lars Holmstrand, Stockholm, 8 (81), 13. Felix Nordström, Stockholm, 8 (79½), 14. Leif Huvinen, Dalarna, 8 (69½), 15. Lars Abramsson, Stockholm, 7½ (89½), 16. Tom Wedberg, Stockholm, 7½ (80½), 17. Lars Andersson, Göteborg, 7½ (76), 18. Lennart Örnmarker, Stockholm, 7½ (73½), 19. Otto Asphem, Göteborg, 7½ (72), 20. Lennart Fransson, Mälardalen, 7½ (69½) etc.

Jan Berglund

Schack i svensk diktning

I Sveriges Radio upplästes för en tid sedan en dikt av Sten Selander med direkt anknytning till schackspelet. Lars Warne, medarbetare i SR, har till TfS översänt dikten jämte några intressanta kommentarer.

"En av de få schackdikterna på svenska står i Sten Selanders posthuma samling "Avsked" från 1957. Det kanske finns flera som handlar om schack fast jag inte stött på dem. Då räknas inte Tegnérs "Björn och Fritjof sutto båda /vid ett schackbord, skönt att skåda. /Silver var varannan ruta /och varannan var av guld. Det man spelade i Sverige på vikingatiden var nämligen med all säkerhet inte schack utan ett annat brädspel, som kallades hnefatafl.

Ja, fruktansvärde doktor, ja, jag ser
mattnätet strypa till sin tysta snara.
Det svarta tornet närmar sig allt mer,
oblidkeligt. Och jag kan inte svara.
Jag vet — mitt drag med damen var förfelat.
Det ledde in mitt spel
på vägar som jag inte hade velat.
Och detta enda fel
gör att partiet logiskt skall förloras.
Det överskuggar allt. Med blicken stel
ser jag det obönhörligen förstoras.
Det växer som en skuld med ockrarränta.
Ett feldrag. Sen finns inga vägar ut.
Och med en ångest som för var minut
mer liknar längtan kan jag bara vänta
på att partiet når sitt givna slut.

Selander diktsamling kom som sagt ut efter hans död och många av dikterna har hämtat motiv från avsked och död. Det kan därför ligga nära till hands att tolka också schackdikten i ljuset av Selanders sista svåra sjukdomsår och läsa in resignation och klarsyn inför det obönhörliga slutet.

Men enligt vad Dagmar Selander, skaldens efterlevande hustru, har berättat förhåller det sig alls inte på det viset. Det svarta tornet i dikten skall inte symbolisera sjukdom eller död. Nej, kampen mellan svart och vit innebar Sten Selanders egen kamp mellan vetenskapen och lyriken. Han var ju en framstående botanist och hade tänkt sig en naturvetenskaplig bana när han avbröt studierna för lyriken och litteraturkritiken. Den vita damen i dikten är Selanders sånggudinna för att uttrycka saken kort. Och feldraget upplevde han tydligen som ödesdigert, trots att han på äldre dar återupptog sitt vetenskapande och t.o.m. disputerade på en avhandling om lapplandsfloran. Men då var det ju för sent att tänka på en vetenskaplig karriär.

Det är ju bara en djupt schackintresserad människa som kan leva sig in i spelets dramatik på detta sätt och Sten Selander var en lidelsefull schackspelare, som bl.a. spelade med Sigfrid Siwertz. Dikten återfanns f.ö. nedskriven på baksidan av turneringsboken från Zürich 1934. Partiet, med Aljechins kommentarer, var följande."

Nr 43 DAMGAMBIT

Euwe — Lasker

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Sbd7 5. e3 c6 6. Sf3 Le7 7. Dc2 0—0 8. a3 Te8 9. Tc1

Även Td1 är en god fortsättning.

9. — d×c4 10. L×c4 Sd5 11. L×e7 D×e7 12. Se4

I denna ställning ännu starkare än i den av mig införda varianten (jämför partiet Aljechin—Lasker i samma turnering) då svart, när a3 redan spelats, ej har möjligheten Db4† jämte dambyte.

12. — S5f6 13. Sg3 c5

Då befrielseförsöket e5 är dåligt på grund av Sf5 är alternativet till textdraget 13. — b6 följt av Lb7 etc. Spelöppningen har resulterat i en markant ställningsfördel för vit.

14. 0—0 c×d4 15. S×d4 Sb6 16. La2

16. Lb5 Ld7 17. Dc7 ger ingenting.

16. — Tb8

Förbereder Ld7, vilket knappast bör spelas direkt på grund av 17. Dc7

17. e4

Vit satsar på kungsangrepp, vilket är ganska omotiverat. Betydligt starkare vore manövern Dc2 — d2 — a5 och eventuellt torndubblering på c-linjen med svårt spel för svart.

17. — Td8!

Nu får Sf6 en bra reträttplats.

18. Tfd1 Ld7 19. e5

Överlåter punkten d5 till svart utan tillräcklig kompensation, bättre vore Dc2 — c7 — e5.

19. — Se8 20. Lb1 g6 21. De4 La4!

Med avsikt att få angreppsmål på damflygeln.

22. b3 Ld7 23. a4 Sd5 24. Ld3 Tbc8 25. Lc4 Lc6 26. S×c6 b×c6 27. Td3

Vit måste gardera sig mot hotet Sc3.

27. — Sb4 28. Tf3

Detta drag passar bättre in i vits partianläggning än tornbyte även om det inte ger särskilt mycket.

28. — Tc7 29. h4 Tcd7 30. h5 Dg5 31. Te1 Td4 32. h×g6

En liten finess, det är dock självklart att svart inte ger sig in på varianten 32. — T×e4 33. g×f7† Kf8 34. f×e8† K×e8 35. S×e4.

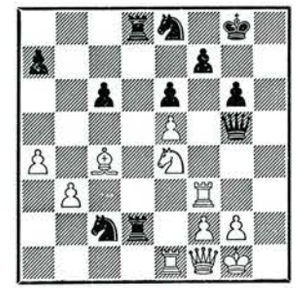
32. — h×g6 33. De2

Partiet har hittills utvecklat sig normalt, svart har tillfredsställande neutraliserat vits något optimistiska kungsangrepp. Det är nu tid för vit att genom dambyte söka komma in i ett hållbart slutspel, t.ex. genom 33. De3 D×e3 34. Te1×e3 o.s.v.

33. — Td2 34. Df1?

Fortfarande fanns möjligheten De3. Efter det svårbegripliga återtåget med damen får Lasker tillfälle till en vacker och välberäknad kombination.

34. — Sc2! 35. Se4

35. — D×e5!!

Vit måste anta damoffret, i det följande samverkar de svarta pjäserna på ett tilltalande sätt.

36. Sf6† D×f6 37. T×f6 S×f6

Detta är bättre än S×e1 följt av Td1, även denna fortsättning skulle dock vara fördelaktig för svart.

38. Tc1?

Vi missar här den sista möjligheten att någorlunda reda upp situationen. Efter 38. Te2! Td1 39. T×c2 T×f1† 40. K×f1 osv. kunde vit fortfarande bjuda långvarigt motstånd.

38. — Se4 39. Le2 Sd4 40. Lf3 S×f2 41. Dc4 Sd3 42. Tf1 Se5 43. Db4 Se×f3† 44. g×f3 Se2† 45. Kh2 Sf4† 46. Kh1 T2d4!

Nu hamnar den vite kungen i ett mattnät.

47. De7 Kg7 48. Dc7 T8d5 49. Te1 Tg5 50. D×c6 Td8! Uppg.

Lasker avslutade partiet med järnhård konsekvens.

Inbjudan till Sveriges Schackförbunds kongress och turneringar i Bollnäs den 8 – 22 juli 1973

Kongressen Kongressförhandlingarna äger rum lördagen den 14 juli. Förhandlingarna börjar kl. 11.15, vilket möjliggör för deltagarna att anlända med tåg samma dag.

Enligt stadgarna i § 10, omförmälda ärenden, kommer att behandlas och alla distriktsförbund uppmanas sända befullmäktigade ombud till kongressen.

Turneringarna: Ronder och tidsprogram			**SM grupp.**	**M klass.**	**Jun. klass.**	**Övrig klass**
Söndag	den 8 juli	09.00—14.00	1		1	
		16.00—21.00	2		2	
Måndag	den 9 juli	09.00—14.00	H		H	
		16.00—21.00	3		3	
Tisdag	den 10 juli	09.00—14.00	H	1	4	
		16.00—21.00	4	2	H	
Onsdag	den 11 juli	09.00—14.00	H	H	5	
		16.00—21.00	5	3	6	
Torsdag	den 12 juli	09.00—14.00	H	H	H	
		16.00—21.00	6	4	7	
Fredag	den 13 juli	09.00—14.00	7	5	8	
		16.00—21.00	H	H	H	
Lördag	den 14 juli	11.15—13.30	Kongressförhandlingar			
		13.30—15.00	Gemensam måltid			
		15.00—	Kongressförhandlingar			
					final jun.	
Söndag	den 15 juli	09.00—14.00	8	6	1	1
		16.00—21.00	9	7	H	2
Måndag	den 16 juli	09.00—14.00	H	H	2	H
		16.00—21.00	10	8	H	3
Tisdag	den 17 juli	09.00—14.00	H	H	3	4
		16.00—21.00	11	9	H	H
Onsdag	den 18 juli	09.00—14.00	H	H	4	5
		16.00—21.00	12	10	H	6
Torsdag	den 19 juli	09.00—14.00	13	11	5	H
		16.00—21.00	H	H	H	7
Fredag	den 20 juli	09.00—14.00	14	12	6	8
		16.00—21.00	H	H	H	H
Lördag	den 21 juli	09.00—14.00	15	13	7	9
		16.00—21.00	H	H	H	H
Söndag	den 22 juli	10.00—	Blixtturnering och avslutning.			

Arrangörerna förbehålles rätt till smärre ändringar i spelprogrammet.

H = Hängpartier.

Arrangör:

Bollnäs Schacksällskap

Lokaler

Kongressförhandlingar och turneringar äger rum i Torsbergsskolan, Läroverksgatan 36, Bollnäs.

Kongressens kansli

Anmälningar och all övrig skriftväxling sändes under adress: Schack SM, S. Strandberg, Skräddargatan 23, 821 00 Bollnäs

Tiden 10—30 juni hålles kansliet öppet måndag och fredag 19.00—21.00. Från 1 juli till 25 juli alla dagar kl. 8.00—22.00. Telefoner till kansliet är 0278/158 24 och 0278/158 25.

Tävlingsorganisation:

Organisationskommitté: Roland Persson, Georg Crona, Harry Warner, Olof Nygren och Sigvard Strandberg.

Tävlingskommitté: Överledare Roland Persson, SSF representant och turneringsledare Sture Hedberg, turneringsledare för juniorer Lars Bäckström. Kanslichef Kjell Eriksson. Turneringssekr.: Sigvard Strandberg. Skattmästare Georg Crona samt Ivar Bååth. Tävlingsläkare: Docent Erik Karlmark.

Anmälan

Anmälan om deltagande i turneringarna sker enligt särskilt formulär till eget distriktsförbund senast den 10 maj 1973. Distriktsförbunden skall senast den 20 maj insända alla anmälningar till S. Strandberg, Skräddargatan 23, 821 00 Bollnäs. Startavgifterna insändes samtidigt på postgiro 32 28 51-6 till Georg Crona, Ringvägen 24 C, 821 00 Bollnäs. Anmälan godkännes enbart genom resp. distriktsförbund, som skall kontrollera att varje deltagare ej anmäles till högre spelklass än berättigad enligt SSF tävlingsbestämmelser. Anmäld spelare, som av någon anledning ej kan komma till start, måste meddela detta senast den 15 juni direkt till turneringsledningen. Senare återbud kan ej godkännas och då återbetalas ej startavgiften.

Personlig inställelse måste absolut göras senast kl. 22.00 dagen före resp. klassers första rond. Deltagare, som ej inställer sig enligt ovan, förlorar rätten att starta i turneringen, undantag kan av tekniska skäl inte ifrågakomma.

Förening eller distriktsförbund är skyldiga att på anmodan medföra schackur och spel till det antal som motsvarar halva antalet anmälda deltagare.

Reserabatt och logibeställning

Reso resebyrå, Bollnäs, har hand om rumsförmedlingen och ordnar också rabatterade resor med tåg till och från Bollnäs. Speciella formulär kommer att distribueras för dessa beställningar genom distriktsförbunden. Dessa beställningar skall sändas till Reso resebyrå, 821 00 Bollnäs, senast den 15 maj. Färdbiljetter och logibekräftelser kommer att tillsändas alla beställare omkring den 15 juni. Det bör framhållas att goda tågförbindelser finnes med hela landet. Arrangörerna har ordnat med plats för tältare och husvagn samt massförläggning för deltagare med egna luftmadrasser i omedelbar närhet till spellokalerna.

Övrigt

Arrangörerna har ordnat med matservering och cafeteria inom spellokalerna, där det kommer att tillhandahållas mat och kaffe samt drycker till lägsta möjliga pris.

Startavgifter, priser och titlar i resp. klasser.

SM gruppen

Startavgift 65 kronor, 16 deltagare enligt SSF tävlingsbestämmelser. Segrare erövrar titeln Sverigemästare och rätten att deltaga i SM-gruppen åren 1974, 1975 och 1976. Dessutom inteckning i Collijns vandringspris, samt en miniatyr av detsamma. Andra och tredje pristagare blir kvalificerade till SM-gruppen åren 1974 och 1975. Varje deltagare i SM-gruppen erhåller 5 kronor för varje erövrad halvpoäng, dessutom utdelas penningpriser enligt följande: 900:—, 500:—, 300:—, 200:—, 150:— och 100 kronor.

Mästarklassen

Startavgift 65 kronor, grupper med högst 14 deltagare i varje grupp. Gruppsegrare erövrar rätt att deltaga i SM-gruppen 1974, samt får Collijnplakett i guld. Penningspriser utdelas enligt följande: 200:—, 150:—, 125:—, 100:— och 75 kronor. Spelare som ej uppnår 45 vinstprocent eller 50 % minus en halvpoäng, ndeflyttas till klass 1.

Klass 1

Startavgift 55 kronor, grupper med 10 deltagare i varje grupp. Gruppsegrare erövrar titeln Mästare och erhåller Collijnplakett i silver. Spelare, som utan att vinna en grupp erövrar 80 % av möjliga poäng, erhåller också titeln Mästare. Penningpriser utdelas enligt följande: 125:—, 100:—, och 75:— kronor. Spelare som ej uppnår 45 vinstprocent eller 50 % minus en halvpoäng nedflyttas till klass 2.

Klass 2

Startavgift 45 kronor, grupper med 10 deltagare i varje grupp. Gruppsegrare erövrar titeln Förstaklasspelare och erhåller Collijnplakett i brons. Spelare som utan att vinna en grupp erövrar 80 % av möjliga poäng, erhåller också titeln Förstaklasspelare. Särskilda minnespriser utdelas till de tre bästa i varje grupp. Penningspriser utdelas ej.

Juniorklassen

Startavgift 25 kronor, berättigade att deltaga är spelare som under 1973 fyller högst 18 år. Klassen indelas i en förturnering med 8 monradsgrupper och en finalturnering för de 8 gruppsegrarna enligt Bergers system. Anmälan till juniorklassen kan kompletteras med anmälan till seniorklass, vid avancemang till finalen återbetalas denna startavgift. Gruppsegrarna i förturneringen erövrar titeln Förstaklasspelare samt erhåller Rogardplakett i silver. Dessutom får varje gruppsegrare 150 kronor som bidrag till uppehället under finalturneringen. Segrare i finalen blir Svensk Juniormästare samt erövrar titeln Mästare, dessutom får segraren Rogardplakett i Guld. Särskilda minnespriser utdelas, i likhet med övriga klasser.

Damklassen

Startavgift 25 kronor, turneringen spelas enligt tävlingsform som bestämmes av deltagarantalet, dock med högst 9 ronder. Segrarinnan erövrar titeln Svensk Mästarinna och erhåller Collijnplakett i silver. Särskilda minnespriser utdelas dessutom.

Juniorklass för flickor

Startavgift 25 kronor, berättigade att deltaga är flickor som under 1973 fyller högst 18 år. Turneringsformen bestämmes av deltagarantalet, dock med högst 9 ronder. Segrarinnan erövrar titeln Svensk Juniormästarinna och erhåller Rogardplakett i guld. Särskilda minnespriser utdelas dessutom.

Oldboysklass

Startavgift 45 kronor, berättigade att deltaga är spelare, som under 1973 fyller minst 65 år, dock får spelare som är född senast 1910 deltaga enligt särskilt beslut. Turneringen spelas enligt Monrads system och med högst 9 ronder. Om deltagarantalet blir stort kan klassificering tillgripas, det blir då en elitgrupp. Segrare i klassen, eller av elitgrupp, erövrar titeln Svensk Oldboymästare. Särskilda minnespriser utdelas dessutom.

Kongressmästerskap för föreningar

Bästa förening erhåller en inteckning i vandringspriset gällande kongressmästerskapet för föreningar. Resultatet beräknas så att varje förstapris i grupp ger 3 poäng, andra ger 2 poäng och tredje pris ger 1 poäng.

Centralstyrelsen

INBJUDAN

till juniorernas träningsläger i schack och idrott sommaren 1973.

Schackintresserade pojkar och flickor i åldern 14—18 år är välkomna till sommarens träningsläger på Bollegården i Bollnäs under tiden 29/6—6/7. Man bör ha vana vid tävlingsschack, vara medlem av ansluten förening och helst ha anmält sig till SM.

Lägeravgiften kr. 175:— inkluderar helinackordering men ej resa. Anmälningar skall insändas enskilt eller via distriktens schackinstruktörer och skall ha inkommit till Sveriges Schackförbund, Brännkyrkagatan 71, 117 23 Stockholm, senast den 1 juni. Ange ålder, klubbtillhörighet och schackliga meriter. Vid överteckning sker uttagning med hänsyn till geografisk spridning och deltagarnas kvalifikationer.

Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté

Ett partislut från lilla Junior-DM i Göteborg

Anders Jinbranth

Robert Wiklund

1. e6 (nu hotas både springaren på d7 och tornet på b8. Svart kan gardera genom Se5 men hittar på något betydligt roligare) **T×b2†! 4. e×d7** (om K×b2 så Db4† jämte L×c3) **L×c3 5. d8D Tb1† 6. K×b1 Db4† 7. Kc1 Db2 matt.**

ALLSVENSKA SERIEN

Rond 5

Div I Norra

Rockaden SK Sthlm — Schack-27 4½—3½
Allians Gävle — Akad SK Uppsala 3½—4½
Wasa SK — Uppsala ASS 5½—2½

Div I Södra

Sk Kamr., Göteborg — Lund ASK I 4—4
Lund ASK II — Limhamn SK 3—5
SS Allians, Skänninge — Malmö AS 4½—3½
Lundby SS — SS Manhem 4½—3½

Div II Norra I

Solna SS — Allians Ö-vik 6—2
Allians Ö-vik — Vällingby SS 1—7
Östersund SS — Gnarp SK 3½—4½
Skellefteå SK — Clemensnäs SK 3—5

Div II Norra 2

Västerås ASK — Örebro SS 1½—6½
Schack-08 — Hägersten SK 6—2
Karlskoga SK — Kristallen SK 4—4
K-H 72 Alliansen — Norrköping SS 6½—1½

Div II Södra I

Eksjö SK — Wäxjö SK 2½—5½
Säffle SK — Jönköping SS 3—5
Oskarshamn SS — SK Kamr. Trollhättan 5½—2½
Tirbro SK — Huskvarna ASK 5½—2½
Huskvarna ASK — SK Kamr. Trollhättan 4—4

Div II Södra 2

Helsingborg SS — Lund SK 7½—½
Malmö AS II — Ystad SS 4—4
Landskrona SK — Lönsboda SK 3½—4½
Åstorp SK — Lund ASK III 4½—3½

Div III grupp 1

SK SASS — Bollnäs SS 7—1
Jakobsberg SS — Bollnäs SS 5½—2½
SK-72 Sundsvall — SK-33 Enköping 6½—1½
SK-33 Enköping — Fagervik SK 2—6

Div III grupp 2

SS Gambit — Danderyd SK 6½—1½
Wasa SK II — Haninge SK 5½—2½
Södra SS II — Södertälje SS 5—3
SS Rurik — Täby SK 4½—3½

Div III grupp 3

Fagersta SK — Forshaga SK 5—3
Katrineholm SK — Eskilstuna SK 4—4
Karlstad ASS — Arboga SK 1½—6½
Köping SS — SK City 6½—1½

Div III grupp 4

Västervik ASK — Motala SS 3—5
Linköping ASS — Nyköping ASK 7½—½
SS Allians, Skänninge II — Kamr. Linköping 5—3
Finspång SK — Kneipbaden SK 1½—6½

Div III grupp 5

Rydaholm SK — Hultsfred SK 5—3
Lenhovda SK — Nässjö SK 2—6
Alvestra SS — Kalmar SK 2—6
Njudung SK — Gislaved SK 5½—2½

Div III grupp 6

Halmstad SS — SS Manhem II 4½—3½
Göteborg SS — Schack-70 4—4
Lidköping SS — Varberg SK 6—2
Majorna SS — Lerum SK 3½—4½

Div III grupp 7

Skromberga SK — Lokstationen SK 4—4
AGA-Schack — Malmö SS 4½—3½
Ystad SS II — Lund ASK IV 7—1
Kirseberg SK — Limhamn SK II 3½—4½

Div III grupp 8

Vanneberga SK — Rödeby 2—6
Osby SK — Olofström 1—7
Perstorp SS — Torskors SK 2½—5½
Bromölla SK — Hässleholm SK 2—6

Sjätte rondens resultat

Div I Norra

Schack-27 — Rockaden SK Umeå 2—6
Södra SS — Akad. SK Uppsala 6½—1½
Södra SS — Rockaden SK Umeå 3½—4½
Rockaden SK Sthlm — Wasa 3—5
Allians Gävle — Uppsala ASS 3½—4½

1. Wasa SK	6	5	0	1	30	10
2. Uppsala ASS	6	5	0	1	29	10
3. Rockaden SK Umeå	7	4	0	3	29½	8
4. Södra SS	6	3	0	3	26	6
5. Rockaden SK Sthlm	6	3	0	3	24	6
6. Akad SK Uppsala	7	3	0	4	21	6
7. Allians Gävle	6	1	0	5	20½	2
8. Schack-27	6	1	0	5	20	2

Div I Södra

SS Manhem — SS Allians, Skänninge 4—4
Lund ASK I — Lundby SS 5½—2½
Limhamn SK — Malmö AS 6½—1½
Lund ASK II — SK Kamr Göteborg 2½—5½

1. Limhamn SK	6	6	0	0	33	12
2. SK Kamr. Göteborg	6	3	2	1	26	8
3. Lund ASK I	6	3	1	2	28	7
4. Lundby SS	6	3	0	3	23	6
5. SS Allians	6	2	2	2	23	6
6. Malmö AS	6	2	0	4	19½	4
7. Lund ASK II	6	1	1	4	19½	3
8. SS Manhem	6	0	2	4	20	2

Div II Norra 1

Gnarp SK — Skellefteå SK 3½—4½
Clemensnäs SK — Luleå SS 1½—6½
Vällingby SS — Östersund SS 4½—3½

1. Solna SS	6	6	0	0	35	12
2. Vällingby SS	6	6	0	0	33	12
3. Luleå SS	6	3	1	2	28½	7
4. Gnarp SK	6	2	0	4	23	4
5. Östersund SS	6	2	0	4	21	4
6. Skellefteå SK	6	1	1	4	19½	3
7. Allians Ö-vik	6	1	1	4	16	3
8. Clemensnäs SK	6	1	1	4	16	3

Div II Norra 2

Örebro SS — Karlskoga SK 5—3
Hägersten SK — Västerås ASK 3½—4½
K-H 72 Alliansen — Schack-08 3½—4½
Norrköping SS — Kristallen SK 2—6

1. SK Kristallen	6	5	1	0	39	11
2. K-H 72 Alliansen	6	4	0	2	25½	8
3. Schack-08	6	3	2	1	23½	8
4. Örebro SS	6	3	1	2	27½	7
5. Västerås ASK	6	2	1	3	21½	5
6. Karlskoga SK	6	1	2	3	19½	4
7. Hägersten SK	6	2	0	4	19½	4
8. Norrköping SS	6	0	1	5	16	1

Div II Södra 1

Wäxjö SK — Oskarshamn SS 4—4
Jönköping SS — Eksjö SK 3½—4½
Tibro SK — Säffle SK 4½—3½

1. Jönköping SS	6	5	0	1	33	10
2. Wäxjö SK	6	3	2	1	27	8
3. Eksjö SK	6	4	0	2	27	8
4. SK Kamr. Trollh.	6	3	1	2	23	7
5. Tibro SK	6	3	0	3	25	6
6. Oskarshamn SS	6	2	1	3	21	5
7. Säffle SK	6	1	1	4	23	3
8. Huskvarna ASK	6	0	1	5	13	1

Div II Södra 2

Lund ASK III — Lönsboda 5½—2½
Lund SK — Landskrona SK 5—3
Ystad SS — Helsingborg SS 1½—6½
Åstorp SK — Malmö AS II 4—4

1. Helsingborg SS	6	6	0	0	41½	12
2. Lund ASK III	6	4	0	2	26½	8
3. Lönsboda SK	6	4	0	2	23½	8
4. Åstorp SK	6	2	2	2	24	6
5. Ystad SS	6	2	1	3	24	5
6. Lund SK	6	2	0	4	19	4
7. Malmö AS II	6	0	3	3	17½	3
8. Landskrona SK	6	0	2	4	16	2

Div III grupp 1

Fagervik SK — Sandviken SK 3½—4½
Jakobsberg SS — SK-33 Enköping 6—2
Borlänge SK — SK-72 Sundsvall 3½—4½

Div III grupp 2

Danderyd SK — Södra SS II 2½—5½
Haninge SK — SS Gambit 5—3
SS Rurik — Wasa SK II 3½—4½
Täby SK — Södertälje SS 4—4

Div III grupp 3

Forshaga SK — Karlstad ASS 3½—4½
Eskilstuna SK — Fagersta SK 1½—6½
Köping SS — Katrineholm SK 7—1
SK City — Arboga SK 2—6

Div III grupp 4

Motala SS — SS Allians II 3½—4½
Nyköping ASK — Västervik ASK 2½—5½
Finspång SK — Linköping ASS 1—7
Kneipbaden SK — Kamr. Linköping 3½—4½

Div III grupp 5

Hultsfred SK —Alvesta SS 5½—2½
Nässjö SK — Rydaholm SK 6—2
Njudung SK — Lenhovda SK 6½—1½
Gislaved SK — Kalmar SK 3—5

Div III grupp 6

SS Manhem II — Lidköping SS 2½—5½
Schack-70 — Halmstad SS 2½—5½
Majorna SS — Göteborg SS 5½—2½
Lerum SK — Varberg SK 7½—½

Div III grupp 7

Lokstationen SK — Ystad SS II
Malmö SS — Skromberga SK 4—4
Kirseberg SK — AGA-Schack 5—3
Limhamn SK II — Lund ASK IV 5½—2½

Div III grupp 8

Rödeby SK — Perstorp SS 5½—2½
Olofström SK — Vanneberga SK 7½—½
Bromölla SK — Osby SK 5—3
Hässleholm — Torskors SK 4½—3½

PRESS-STOP

Uppsala ASS och Limhamn SK blev slutsegrare i div. I Norra resp. Södra och möts i final i början av maj. Uppflyttade till div. I blev Vällingby SS, SK Kristallen, Jönköpings SS och Helsingborg SS, nerflyttade till div. II Allians Gävle, Schack-27, SS Manhem och Malmö SS. Fullständiga resultat och tabeller i nästa nummer at TfS.

Nordiska turneringen i Grenå

Under tiden 23/7—3/8 spelas årets nordiska turnering, indelad i mästarklass och allmän klass (klass I och lägre). Anmälningsavgift för mästarklass D.Kr 150:—, allm. klass D.Kr 50:— och juniorer D.Kr 25:—. Priser i mästarklassen: 1) D.Kr 6.000:—, 2) D.Kr 3.000:—, 3) D.Kr 2.000:— plus ytterligare priser beroende på deltagarantal. I allmän klass minnespriser för ca var 5:e spelare. Schweizersystem, 40 drag på 2½ timma. Anmälning senast den 15 juni till Sveriges Schackförbund. Närmare upplysningar kan även erhållas av Grenaa Skakklub, Helge Dahl, Aug. Kroghsvej 101 — 8500 Grenaa. Tel. (06) 32 14 11.

Seger för Tal i Wijk aan Zee

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1. Tal	—	½	½	½	1	½	½	1	½	½	½	1	1	1	½	1	10½
2. Balashov	½	—	½	½	0	1	½	½	½	½	1	1	½	1	1	1	10
3. Wasjukov	½	½	—	½	1	½	1	½	0	1	½	0	½	½	1	1	9
4. Hort	½	½	½	—	0	½	½	1	½	½	1	½	0	½	1	1	8½
5. Planinc	0	1	0	1	—	0	0	½	1	1	½	0	1	½	1	1	8½
6. Andersson	½	0	½	½	1	—	½	½	0	1	½	½	½	1	½	½	8
7. Enklaar	½	½	0	½	1	½	—	1	1	½	0	½	½	½	½	½	8
8. Ljubojevic	0	½	½	0	½	½	0	—	1	½	½	½	1	½	1	1	8
9. Ribli	½	½	1	½	0	1	0	0	—	0	½	½	1	1	½	1	8
10. Najdorf	½	½	0	½	0	½	½	½	1	—	½	1	½	½	½	½	7½
11. Szabo	½	0	½	0	½	0	1	½	½	½	—	1	½	½	½	1	7½
12. Langeweg	0	0	1	½	1	½	½	½	½	0	0	—	½	0	1	½	6½
13. Donner	0	½	½	1	0	½	½	0	0	½	½	½	—	½	0	1	6
14. Zuidema	0	0	½	½	½	0	½	½	0	½	½	1	½	—	½	½	6
15. Ree	½	0	0	0	0	½	½	0	½	½	½	0	1	½	—	½	5
16. Hartoch	0	0	0	0	0	½	½	0	0	½	0	½	0	½	½	—	3

Som i korthet omnämndes i förra numret av TfS slutade Hoogoven-turneringen 1973 med att sovjetspelarna Tal, Balashov och Vasjukov belade de tre första platserna. Tal, som inte deltagit i någon individuell turnering utanför Sovjet på tre år, startade försiktigt med 6 remier och tog sin första seger i ett vackert parti mot Donner, i fortsättningen spelade han lugnt och säkert och blev f.ö. ende deltagare utan nederlag.

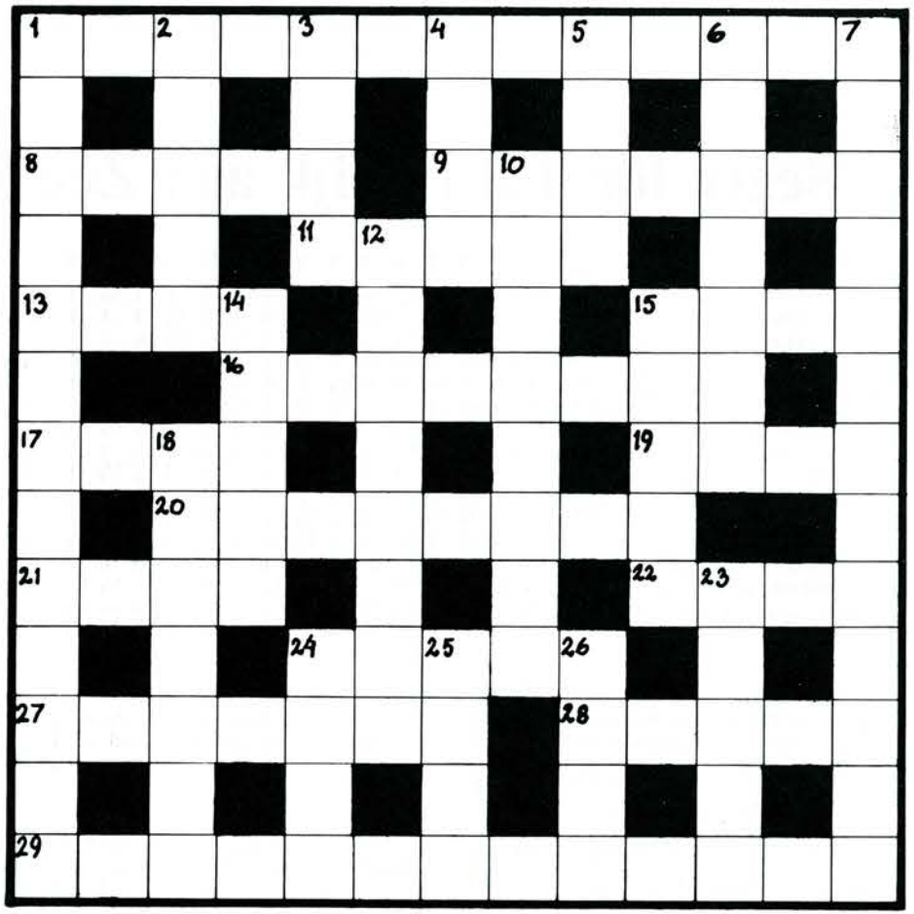
Balashov låg lika med Tal inför sista ronden, en snabb remi räckte dock inte till delad turneringsseger då Tal tog full poäng mot Zuidema. Däremot räckte Balashovs poängskörd till en första inteckning i stormästartiteln, vilken inte torde vara särskilt avlägsen, Balashov anses på många håll som den bortsett från Karpov starkaste bland Sovjets yngre spelare. Även Vasjukov kan vara mycket nöjd med sin insats, han kom med i sista stund som ersättare för Olafsson.

Ulf Anderssons insats kommenteras på annan plats i detta nummer av TfS. Som publikfavorit stod Planinc i en klass för sig, hans aggressiva spelstil resulterade i 7 vinster men även i 5 förluster, endast 3 partier blev remi. För hemmapubliken blev Enklaar enda glädjeämnet, han klarade med glans en inteckning i IM-titeln. I övrigt gick det dåligt för holländarna, liksom även för Najdorf och Szabo. Måhända inverkade en grasserande influensa på en del spelares resultat, värst råkade Szabo ut som tidvis var sängliggande mellan ronderna.

Schack-Korsord

av KRAHL

Som omväxling till schackproblemen presenterar TfS ett korsords-problem, dock med schacklig anknytning som Per Martin Hamberg brukade uttrycka sig i radions frågetävlingar. Enligt korsordets konstruktör skall det vara ett svårlöst sådant varför det är säkrast att ta till en generös betänketid. Senast den 1/6-73 skall lösningen vara Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg tillhanda, det går bra att skriva på ett löst papper. Priser Kr 60:—, Kr 40:— och Kr 20:— jämte 3 bokpriser.

Landskamp mot Polen

Den 12—14/5 möter Sverige Polen i en landskamp i Warszawa. Sverige ställer upp med följande preliminära lag: Andersson — Jansson — Ornstein — Liljedahl — Malmgren — Uddenfeldt — Wahlbom — Lekander — Ek — Kinnmark, reserv Broström. Lagledare förbundskapten Z. Nilsson.

VÅGRÄTT

1. Högättad hövdings pinsamma promenad.
8. "Zeit is Geld" sagten die Grossmeister und reichten sich die Hände zum frühzeitigen —.
9. En av våra stora i det tysta.
11. Slocknad komet på Caissas himmel.
13. Albion's surprise champion.
15. Falla vitt och tyst.
16. Motanfall.
17. Monradlottares göra.
19. Vit eller svart.
20. Stjärna från norr.
21. Maybe not everyone thinks — is a — place for the next Chess Olympiad.
22. Fått stut på ändalykten.
24. Hjälper damen hålla färgen, ou peut-être un bordeaux.
27. Förr på h8.
28. Paulsen, eller han som var staten.
29. Ett av Mieses' favoritvapen.

LODRÄTT

1. "Kortspel".
2. Är Edward Emanuels.
3. Virgin Islands i Skopje.
4. Ett stilla mellandrag.
5. Hon spelade ofta italienskt.
6. Öppning man bör undvika.
7. Ovanligt försvar i våra dar.
10. Dovers vita klippor.
12. Topp i heimsmeistaraeinvigi-landet.
14. Vildare.
15. Lättare om man är schack och matt.
18. "En egendomlig rättighet" enligt Schultz i Undervisning i schackspelet, 1869.
23. Sannerligen en matematisk stormästare.
24. Baltisk olympiaman som blev kvar i Sydamerika.
25. Är den som gett förgåva.
26. Tal till Koblenz.

Marta Schul Sovjetmästarinna 1972

Varken Nona Gaprindashvili eller Alla Kuschnir ställde upp i det 32:a sovjetmästerskapet för damer, vilket härigenom blev en öppen historia. Turneringen omfattade 20 deltagare och efter en stark slutspurt bärgade Marta Schul, trots fem förluster, segern på 12 poäng före Koslowskaja, Konoplewa och Lewitina på 11½ p.

Då turneringen även gällde som kvalificering för tre platser i interzonturnering möttes de tre andrapristagarna i en särskiljningsmatch, i vilken Koslowskaja segrade före Konoplewa. Dessa två jämte Schul går följaktligen vidare.

Följande parti från sista ronden säkrade Schuls turneringsseger.

Marta Schul

Nr 44 ENGELSKT

M. Schul — L. Stscherebina

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. g3 Lb4 4. Lg2 0—0 5. e4 L×c3 6. b×c3 d6 7. Se2 Sbd7 8. 0—0 Sc5 9. d3 Ld7 10. h3 La4?

Löparen driver damen till ett annat fält men blir själv deplacerad.

11. Dd2 Te8 12. Kh2 c6 13. La3 Dc7 14. Tae1 b5 15. c×b5 c×b5 16. f4 Tac8 17. Tf2 a5 18. Tef1 Ted8 19. De3 Sa6

Svart fortsätter oförfärat med sina aktioner på damflygeln trots att vits pjäsanhopning på kungsflygeln ser minst sagt hotfull ut.

20. Lb2 b4 21. f×e5 d×e5 22. d4 Le8 23. T×f6!

Nu kommer det väntade genombrottet.

23. — g×f6 24. T×f6 b×c3 25. L×c3 Sb4 26. d5 Kh8 27. d6 Dc5

Om 27. — T×d6 så L×e5.

28. Dh6 uppg.

Zandor Nilsson:

Radioschacket Sverige — Danmark

På framställning av Dansk Skak Union som initiativtagare och Sveriges Schackförbund kom en radioschacklandskamp till stånd hösten 1972. Till svensk representant utsågs internationelle korrschackmästaren Eric Arnlind, Vårby. De danska färgerna försvarades av internationelle mästaren och trefaldige förre danmarksmästaren Börge Andersen, Köpenhamn. Lottningen på den svenska ambassaden i Köpenhamn gav svensken vit. Dragen utsändes varje dag av Sveriges Radio i P3 och av Danmarks Radio i P1.

Det blev en gigantisk kraftmätning som kom att pågå från den 23 oktober till den 7 mars eller nästan fem månader! Som kommentator både för Sveriges Radio och Röster i Radio-TV följde jag partiet i alla dess faser, och på hemställan av TfS återger jag det nu gärna också för tidskriftens läsare. Till min hjälp har Arnlind haft vänligheten att tillställa mig alla sina analyser och anteckningar under partiets gång — en lunta på mer än 30 a4-sidor att ösa ur!

Låt mig inledningsvis konstatera, att partiet hör till de mest spännande och mest svårspelade i alla dess skeden, som jag haft nöjet att bevittna under mina år som kommentator. Att det blev så växlingsrikt och intressant är inte minst Börge Andersens förtjänst, trots att han till slut efter hårdnackat försvar fick dra det kortaste strået. Men må läsarna döma själva.

Eric Arnlind

Nr 45 LETTISK GAMBIT

Eric Arnlind — Börge Andersen

1. e4 e5 2. Sf3 f5!?

Börge Andersen är känd för att ha en skarp spelstil, men att välja ett försvar som nära nog utdömts av världens ledande teoretiker förefaller våghalsigt i överkant, särskilt när det gäller ett radioparti med dess möjligheter till uttömmande analyser.

Draget 2. — f5 är mycket gammalt — det finns omnämnt redan i Polerios handskrift 1590. Det började utforskas systematiskt av lettiska schackkretsar i början av vårt århundrade, därav namnet lettisk gambit. Man kan tala om ett slags kungsgambit i efterhand, och öppningen ges därför ibland namnet Efterhandsgambit.

3. S×e5

Arnlind väljer den fortsättning, som anses solidast, men mycket talar för att vit själv kan fortsätta i gambitstil med 3. Lc4. Men det är ett annat kapitel.

3. — Df6 4. Sc4

Det förtjänar att nämnas i detta sammanhang, att de fyra stockholmsklubbarna Södra, Wasa, Allmänna och Stockholms Schacksällskap 1934—36 spelade var sitt korrparti med de vita pjäserna mot Rigas schackklubb med den kände mästaren och problemisten Karl Behting i spetsen. Temat lettisk gambit! Cirka 15—20 drag av partierna finns återgivna i juninumret av TfS 1935 men partifortsättningarna är höljda i dunkel åtminstone i tre av dem, och mina försök att skingra det har hittills inte krönts med framgång. Kan någon av tidskriftens läsare hjälpa till att rädda dem ur glömskans djup?

I Schach-Echo 1966 sid 218 finns dock med säkerhet partiet Sällskapet—Riga återgivet i dess helhet, men spelåret är felaktigt angivet till 1963 av kommentatorn Hans Müller, Wien. Dragen stämmer i varje fall exakt med de 19 som finns i TfS 1966.

I tre av de här partierna spelade vit 4. d4 men Leonards drag 4. Sc4 anses återigen vara det bästa numera.

4. — f×e4 5. Sc3 Df7!?

Nu avslöjar Börge Andersen sitt trumfkort. Detta föga kända damdrag härrör från den originelle västtyske teoretikern Gunderam. Det är märkligt att en auktoritet som Keres fullständigt förbigår det i sin senaste bok på gebitet, trots att han i övrigt utförligt behandlar spelöppningen som sådan.

Det är dock uppenbart att Gunderams drag har flera fördelar framför tidigare spelade damdrag som 5. — Dg6 eller 5. — De6. På f7 står damen mera skyddad, den utövar tryck på f-linjen samtidigt som den garderar det viktiga fältet d5 och understödjer d-bondens framryckning.

6. Se3 c6 7. S×e4 d5 8. Sg3?!

Den år 1972 bortgångne Wienerteoretikern Hans Müller anbefallde här 8. Sg5 Df6 9. Sf3 med fortsättningen 9. — Ld6 10. d4 Se7 11. Ld3 0—0 12. 0—0 Sg6 13. L×g6 h×g6 14. c4 följt eventuellt av 15. Db3.

För Arnlind var hela varianten 5. — Df7 en överraskning. Han fruktade besvärligheter efter 9. — d4 10. Sc4 b5, men hade han anat vad han skulle komma att få utstå efter det valda draget, hade han säkert via g5 spelat springaren till f3 istället för till g3.

8. — h5! 9. h4 g6! 10. d4 Lg7 11. c3 Se7 12. Df3!?

I kraft av sin starka spelanläggning hotar svart att inleda ett farligt angrepp på f-linjen, men Arnlind inser faran i tid. Att springaren på g3 inte har någon framtid där, står också klart för honom.

12. — Lf6!?

Efter 12. — D×f3 13. g×f3 0—0 löser vit alla ställningsproblem med 14. Sg2! (14. — T×f3? 15. Lf4). Löpardraget tar vits svaga h-bonde på kornet och försvårar hans rockad.

13. Ld3 Le6

Svart förbereder den farliga framstöten c6—c5 men måste först säkra sig mot S× d5 S×d5 L×g6 med tre bönder och angrepp för den offrade pjäsen.

14. Se2 Sd7 15. Sf4 c5! 16. S×e6 D×e6 17. d×c5 S×c5 18. Lb5†

Utan möjligheten att rädda löparen från tempoförlust med schacken på b5 skulle vit vara illa ute.

18. — Kf7 19. 0—0 Kg7 20. g3 Thf8

21. Sg2!

Nu pareras det hotande 21. — L×h4 med 22. De3! och springaren hindrar inte längre damlöparens utveckling men tillförsäkras en aktivare roll på f4. Men den danske mästaren tornar upp nya hinder i sin motståndares väg.

21. — Db6! 22. De2 Sf5 23. Sf4!?

Med 23. Se3 Se7 24. Sg2 hade vit kunnat framtvinga remi genom draguppreppning och besparat både sig och sin motståndare det jättearbete, som nu ligger framför dem. Det vittnar gott om Arnlinds mod och tilltro på sin analytiska förmåga, när han ger sig in i de följande svåröverskådliga förvecklingarna.

23. — Tad8

På det skenbart starka 23. — a6 följer inte 24. Ld3? för 24. — S×g3! utan den vackra paraden 24. Le3! S×e3 25. D×e3 D×b5 26. D×c5! och vit återvinner pjäsen med klar fördel.

24. Le3 d4

Efter 24. — S×e3 25. f×e3 skulle d-bonden blockeras och inte längre kunna tjäna som hävstång mot vits damflygel.

25. c×d4 L×d4 26. L×d4 S×d4 27. De5† Tf6 28. Le2 Sce6!

En kritisk ställning. Andersen hade på flera sätt kunnat inleda klappjakt på den vita damen, t.ex. genom 28. — Sd7 eller 28. — Sc6 men med mycket ovissa utsikter. Det valda draget leder till dambyte men försäkrar honom om en stark ställning i kraft av centralspringaren och de väl utvecklade tornen.

29. S×e6† D×e6 30. D×e6 T×e6 31. Ld1 Kf6 32. b4 Tc8 33. Kg2 Tc3!

Löparen skall inte ges tillfälle att slippa ut ur sitt fängelse på d1.

34. Tb1 Ta3 35. Tb2 Te4!

Efter 35. — Tb6 36. Te1 a5 37. Te4! Td3 38. Tf4† Kg7 39. Le2 S×e2 40. T×e2 a× b4 vinner visserligen svart tillbaka bonden men 41. Te7† Kg8 42. Tff7 ger Arnlind farliga angreppsmöjligheter.

36. b5 b6

Här fruktade Arnlind mest av allt 36. — Ke5! med fortsatt tryck mot den vita ställningen. Bondedraget är i och för sig logiskt, då det fastlägger b-bonden på ett fält av samma färg som löparen, men vit finner nu en väg ut ur svårigheterna.

37. Td2! Ke5?!

Nu kommer vit definitivt loss och kan styra in i det följande tornslutspelet, där chanserna snart visar sig vara på hans sida. Efter 37. — S×b5 38. Lb3 Sd4 39. Ld5 Sf3! 40. Tdd1 S×h4† hade Arnlind stått inför ett svårt val. Antingen 41. g×h4 Tg4† 42. Kh3 T×h4† 43. Kg1 Tg4† och svart får tre bönder för pjäsen eller forcerar remin genom tornschackar.

Eller också 41. Kh3 Tb4 42. Lb3 Sf5 43. Td7 eller 42. — Sf3 43. Td6† och trots att svart nu själv har merbonde är hans ställning inte fri från problem med tanke på tornens placering och kungens utsatta läge.

38. Lc2! S×c2

Äntligen kan vit dra en suck av lättnad, då denna besvärliga springare försvinner från scenen 38. — T×a2 39. L×e4 T×d2 40. L×g6 jämte 41. L×h5 ser dock inte bra ut för svart.

39. T×c2 Kf5 40. Td1 Te5

41. Td4! T×b5 42. Tc6!

Vit ernår inget genom att klamra sig fast vid sin b-bonde med 41. Tb1. Istället erbjuder Arnlind ännu en bonde och övergår till angriparens roll!

Vit hotar nu 43. Tf4† varför de närmaste dragen är tämligen forcerade.

42. — g5 43. h×g5 K×g5 44. f4† Kf5 45. Th6 Tc5 46. Kh3 Tc1 47. T×h5† Kg6 48. Tg5† Kf6 49. Td6† Kf7 50. Tf5†!

En viktig mellanschack för att senare kunna ge tornet tillträde till fältet g6. Nu duger inte 50. — Kg7, ty efter 51. Td7† Kg6 52. Tff7 kommer kungen i kläm mellan tornen och de framstormande bönderna.

50. — Ke7 51. Tfd5 Tcc3

51. — Th1† 52. Kg4 Tg1 53. Td3 T×a2 54. f5 är det otrevliga alternativet för svart.

52. Tg6 T×a2

Annars behåller vit en solid merbonde med 53. Td2.

53. Th5! Kf7 54. f5 Ta1

Hur skall annars svart få motspel? Det är ett högst märkligt slutspel vi här bevittnar, som borde ha sin givna plats i läroböckerna på området. Trots den materiella jämvikten drivs den svarte monarken av de båda tornen mot kantraden med understöd av bönderna, som samtidigt lämnar skydd åt det egna majestätet.

55. Th7† Kf8 56. Tf6†! Kg8

På e8 riskerar kungen angrepp från båda hållen. T.ex. 57. Tb7 Th1† 58. Kg2! Th5 59. Tff7 Tg5 60. Th7! och svart är försvarslös sedan han avverkat några hämdschackar.

57. Thf7 (hotar sexdragsmatt!) **57. — Th1† 58. Kg4 Th7**

Enda möjligheten att undvika ett direkt skeppsbrott, men nu har vit den smala vinstvägen klart utstakad åt sig.

59. T×h7 K×h7 60. Tf7† Kh6 61. Kh4! Tc1 (Ta3 62. g4 Ta4 63. Tb7!) **62. T×a7 Th1† 63. Kg4 Tc1 64. Ta4! Tc7 65. Kh4! Tb7 66. g4 Kg7 67. g5 b5 68. Ta6! b4 69. Kh5** och här meddelade Börge Andersen att han gav slaget förlorat för svart och för Danmark och gratulerade sin motståndare till segern.

Det hade kunnat följa 69. — b3 70. f6† Kf8 71. g6 Tb8 72. Ta7! b2 73. Kh6 b1D 74. g7† och matt i nästa drag. Ett enda tempo avgjorde således den rafflande radioföljetongen!

En stark prestation av den svenske stormästaren i fjärrschack och en underhållning på hög nivå för de radiolyssnande schackvännerna i Sverige och Danmark.

SSKK

SM I KORRESPONDENSSCHACK 1972

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S:a
1.	ARNE BRYNTSE, Järvsö	—	½	½	1	½	1	1	1	½	1	1	1	1	½	1	11½
2.	Göte Pettersson, Kumla ..	½	—	1	1	1	½	1	½	1	1	1	½	½	½	1	11
3.	Rune Averby, Motala	½	0	—	1	½	½	0	½	1	½	1	1	1	1	½	9
4.	B. Wikström, Laxbäcken ..	0	0	0	—	½	½	1	0	1	1	1	½	1	1	1	8½
5.	Assar Bergdahl, Everöd ..	½	0	½	½	—	1	½	1	½	0	0	1	0	1	1	7½
6.	T. Wästfelt, Stockholm	0	½	½	½	0	—	½	0	½	1	½	1	½	1	1	7½
7.	E. Nordström, Bandhagen	0	0	1	0	½	½	—	1	½	½	½	0	1	1	½	7
8.	Bertil Mattsson, Rimbo ..	0	½	½	1	0	1	0	—	½	0	1	½	1	1	0	7
9.	G. Andersson, Vartofta ..	½	0	0	0	½	½	½	½	—	1	0	½	1	½	1	6½
10.	Bengt Lindh, Stockholm ..	0	0	½	0	1	0	½	1	0	—	1	0	1	1	0	6
11.	M. Johansson, Vikmanshytt.	0	0	0	0	1	½	½	0	1	0	—	1	1	0	1	6
12.	T. Hultquist, Timrå	0	½	0	½	0	0	1	½	½	1	0	—	0	½	1	5½
13.	Arne Bjuhr, Malmö	0	½	0	0	1	½	0	0	0	0	0	1	—	1	1	5
14.	A. Andersson, Mölndal ..	½	½	0	0	0	0	0	0	½	0	1	½	0	—	1	4
15.	O. Appelqvist, Stockholm ..	0	0	½	0	0	0	½	1	0	1	0	0	0	0	—	3

Turneringen pågick oktober 1971 — mars 1973.

Samtliga sverigemästare i korrespondensschack:

Bertil Andersson, Sundsvall, 1958, Egon Arvidsson, Alafors, 1953, Hilding Brynhammar, Kiruna (Solna) ,1940, 1944, Arne Bryntse, Järvsö, 1972, Gunnar Eidenfeldt, Stockholm, 1952.

Hans Ek, Jönköping, 1967, Folke Ekström, Saltsjöbaden, 1941, 1964, 1971, Manne Joffe, Stockholm, 1954, Martin Johansson, Vikmanshyttan, 1950, 1962, John Ljungdahl, Helsingborg, 1963.

Stig Lundholm, Hässleholm (Helsingborg), 1948, Åke Lundqvist, Bromma, 1945, Harald Malmgren, Tierp, 1942, A. Mellgren, Bengtsfors, 1965, Eric Nordström, Bandhagen, 1966.

Thor Nättorp, Bronäs, 1960, Willy Pettersson, Norrköping, 1955, Harry Runström, Tibro, 1969, Olle Smith, Munkedal, 1951, 1956, Bertil Sundberg, Stockholm, 1938, 1943, 1947.

Bertil Wikström, Laxbäcken, 1968, 1970, Birger Wikström, Borås, 1957, Harry Åhman, Kiruna (Hägersten), 1959, 1961.

Mästarklassen, grupp 1/71

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	S:a
1.	Roland Thapper, Lund	—	1	½	½	½	1	1	1	0	1	1	1	1	9½
2.	Bertil Johansson, Norrtälje	0	—	1	½	1	½	1	1	0	1	1	½	1	8½
3.	Jan Årebo, Tibro	½	0	—	1	½	1	1	1	1	0	½	1	1	8½
4.	Leif Isaksson, Uddevalla	½	½	0	—	½	1	½	0	1	1	½	1	½	7
5.	Östen Nordström, Bromma	½	0	½	½	—	1	½	½	½	½	½	½	1	6½
6.	Christer Andersson, Älta	0	½	0	0	0	—	½	1	1	½	1	1	1	6½
7.	Sigurd Perlström, Degerfors	0	0	0	½	½	½	—	½	1	½	1	1	1	6½
8.	Einar Svedenlöf, Karlskoga	0	0	0	1	½	0	½	—	1	½	1	1	1	6½
9.	Uno Nilsson, Långås	1	1	0	0	½	0	0	0	—	½	1	0	1	5
10.	Bo L. Thunfors, Uppsala	0	0	1	0	½	½	½	½	½	—	0	½	1	5
11.	Sven Ferm, Dalhem	0	0	½	½	½	0	0	0	0	1	—	½	1	4
12.	Bertil Bohm, Göteborg	0	½	0	0	½	0	0	0	0	1	½	½	—	½	3½
13.	Ivar Norbeck, Nottebäck	0	0	0	½	0	0	0	0	0	0	0	½	—	1

Avgifter till de svenska turneringarna:

Oldboys (före 15/4)	10:—
Klass 1 (åtta partier)	15:—
Klass 2, 7-mannagrupp (sex partier)	12:—
Klass 2, 4-mannagrupp (sex partier)	12:—
Klass 3, 7-mannagrupp (sex partier)	10:—
Klass 3, 4-mannagrupp (sex partier)	10:—

Postgiro 5 20 52-8, A. E. Axelson, Box 6060, 580 06 Linköping.

Arne Bryntse

Korr-SM 1972

Nr 46 FROMS GAMBIT

A. Bryntse **E. Nordström**

1. f4 e5 2. f×e5 d6 3. Sf3 g5 4. e4 g4 5. Lc4 g×f3 6. D×f3 De7 7. Sc3 c6 8. e×d6 Df6 9. D×f6 S×f6 10. 0—0 Lg7 11. e5 Sd5 12. S×d5 c×d5 13. L×d5 0—0 14. d4 Sc6 15. c3 Le6 16. L×e6 f×e6 17. Lg5 b6 18. T×f8† T×f8 19. Tf1 Tb8 20. d5! e×d5 21. e6 Le5 22. d7 Ld6 23. Tf7 Lc7 24. Lf6 Ld8 25. Tg7† Kf8 26. L×d8 T×d8 27. T×h7 uppg.

Det sist avgjorda partiet i korr-SM 1972 var Bryntse — Wästfelt. Göte Pettersson ledde då med 11 poäng medan Bryntse hade 10½. Det gällde alltså för Bryntse att vinna mot Wästfelt. Ställningen efter svarts 40:e drag:

Wästfelt

Bryntse

41. c4 Sf6 42. Lg5 Kd7

Bryntse: "Svart söker efter ett tillfälle att få olikfärgade löpare och en minusbonde (men ej två!). Att vit nu frivilligt ger olikfärgade löpare och även merbonden tillbaka blev en överraskning."

43. Td1† Kc6 44. L×f6 L×f6 45. Le8† Kc5

Om 45. — Kc7 så 46. Td7† Kc8 47. Tf7!

46 Td5† K×c4 47. Lf7 Kb4 48. a3† Ka4 49. Td6! Uppgivet.

Turneringen i Tallinn blev en ny triumf för Tal

Det är uppenbart att den geniale f.d. världsmästaren Michail Tal för närvarande är i en form som kanske aldrig förr, även om en sådan auktoritet som Botvinnik anser att han var ännu bättre under åren 1957—60. Hur som helst radar Tal upp turneringssegrar på löpande band, nu senast i Tallinn där han segrade på 12 poäng före Polugajevski 10½. Därefter följde Balashov, Bronstein, Keres och Smyslov på 9 poäng, Ulf Andersson och Nei 8. Ulf blev alltså bäste utlänning, en fin prestation. Sämre gick det för den andre nordiske representanten H. Westerinen, som kom sist på 3 poäng.

TfS återkommer i nästa nummer med turneringstabell och partier från den högintressanta tävlingen, vi kan dock inte låta bli att tjuvstarta en smula genom att i partiavdelningen återge Tals förkrossande seger över Spasski.

Propagandatävling för Damer — Flickor

Västergötlands Schackförbunds UK och Alingsås Schacksällskap inbjuder till en turnering i Alingsås den 26—27/5, damer och flickor i alla åldrar är välkomna oavsett spelstyrka. Tävlingslokal Folkets Hus. Monrads system, betänketid 1 timma per spelare. Startavgift kr 5:— kan erläggas vid framkomsten.

Anmälan senast 15/5 till Västergötlands Schackförbunds UK, Rune Emanuelsson, Skogshyddegatan 22, 502 34 Borås. Tel. 033/13 22 93 el. 13 92 71. Ange vid anmälan namn, adress, tel. och ålder.

PARTIER

Palma de Mallorca 1972

Nr 47 ENGELSKT

Viktor Kortjnoj **Ulf Andersson**

Den här gången vågar sig "Kotten" inte på det vanliga Nimzoindiskt eller Bogoindiskt. Det får bli något liknande men trots allt annorlunda.

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. Sf3 Lb4 4. Dc2 c5

Modedraget framför 4. — d5.

5. a3 La5 6. g3

Kortjnoj undviker övergången till Nimzoindiskt: 6. e3 Sc6 7. d4 d6 8. Ld3 0—0 9. 0—0 De7.

6. — 0—0 7. Lg2 Sc6

Taimanov rekommenderar 7. — d5 8. 0—0 L×c3 9. D×c3 d4 10. Dc2 Sc6.

8. 0—0 a6 9. b3

Idén är typiskt rysk. Där förlitar man sig på löparparet. Om svart konsekvent försöker behålla sitt löparpar kommer vit att ha det "bättre" löparparet i slutspelet.

9. — Tb8 10. Sa2 d6

Polugajevski föreslog 10. — b5 11. c×b5 besvaras helt enkelt med 11. — T×b5. Även 10. — De7 kom i fråga.

11. Tb1 Lc7

Nu vore däremot inte 11. — b5 bra eftersom d-bonden inte längre garderar springaren. Vit kunde då fortsatt med 12. b4 och om 12. — c×b4 så 13. c×b5!

12. b4 c×b4 13. a×b4 d5 14. d3 Se5 15. Lg5! d×c4 16. d×c4 b6 17. c5!

Kortjnoj har redan från början spelat hårt på vinst. Han vet av gammal erfarenhet att ett remianbud inte biter på Uffe.

17. — b×c5 18. b×c5 h6 19. Ld2 S×f3† 20. L×f3 T×b1 21. T×b1 e5

Svart släpper kontrollen på fältet d5. Men å andra sidan är det svårt att hitta vettiga drag. Pjäserna står som fastgjutna. 21. — Sd7 följt av 22. — Se5 ger ingenting. Det enda tänkbara alternativet var 21. — a5 följt av 22. — La6.

22. Sc3 Dd7 23. e4 Ld8 24. Sd5 Lb7

Den vita springaren spelar en dominerande roll. Inte heller kan svart byta, då avgör de förenade fribönderna.

25. Sb6

Positionellt sett skulle vit ha konserverat sitt tryck med 25. Dc4. Visserligen har Uffe då den taktiska vändningen 25. — L×d5 26. e×d5 Df4! 27. Tb3 e4 till sitt förfogande. Men vit står ändå bättre klart efter 28. Lg2 D×d5 29. D×d5 S×d5 30. L×e4. Kortjnojs idé är smidig, men knappast den bästa. T.o.m. Polugajevskis idé 25. Dd3 eller avbytet 25. S×f6† L×f6 26. Tb6! är bättre.

25. — Dc6 26. Sc4 La8 27. Sa5

Efter 27. S×e5 De6 faller e4-bonden.

27. — De6 28. Lg2 Lc7 29. f3 Tc8 30. Sc4 Sd7 31. Le3 Ld8 32. Dd3 Le7 33. Sb6 S×b6?

Det avgörande felet. Uffe var i tidsnöd och då är det lätt gjort att man går in på förenklingar för att inte ha så många pjäser att hålla reda på i brådskan. De bästa remichanserna låg i 33. — S×c5! 34. Dc2 Tb8 35. L×c5 Dc6 36. Tc1 L×c5 37. D×c5 T×b6!

34. T×b6 Lc6 35. D×a6 Tc7 36. Lf1 Dd7 37. Dc4 Lf6 38. Db3 Kh7 39. Lc4 La4 40. Db1 tidsförlust.

Svart var ändå förlorad. 40. — Lc6 besvaras med 41. Ld5 och på 40. — Dd1† följer dambyte.

Därmed var Kortjnoj inte bara den förste stormästaren som Uffe besegrat utan också den förste ryske stormästaren som besegrat Uffe.

Anm. för TfS av Jan Berglund

Nr 48 KUNGSINDISKT

Oscar Panno **Ulf Andersson**

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. Le2 e5 7. d×e5 d×e5 8. D×d8 T×d8 9. Lg5

9. S×e5(?) S×e4! 10. S×e4 L×e5 11. 0—0 Sc6 12. Te1 Kg7 13. a3 Lf5 och svart står något bättre, Sanchez—Geller, Saltsjöbaden 1952.

9. — Te8

9. — c6! är tveeggat. 10. S×e5 h6 11. Lh4 Te8 12. 0—0—0.

10. Sd5 S×d5 11. c×d5 c6 12. Lc4 c×d5 13. L×d5 Sd7!

Med idén att föra springaren till b6 eller efter h6 till f6. Efter 13. — Sc6 vore vit i fördel.

14. Sd2!

14. Tc1 h6 15. Le3 Sf6 16. Lb3 S×e4 17. Tc7 Le6 18. L×e6 T×e6 19. T×b7 Ta6 20. a3 Sd6 21. Tb4 Tc6 ger lika spel. Teschner—Fischer, Stockholm 1962.

14. — Sc5

Svart hotar såväl Le6 som manövern Sc5-d3-f4.

15. 0—0—0 Se6 16. Le3 Sf4 17. L×f4 e×f4 18. f3 Kf8 19. Sc4 Te7

Med baktanken att besvara 20. Sd6 med 20. — Le5.

20. Kb1 Tb8 21. Td3 b6 22. Thd1 La6 23. Ta3

23. Lc6?! Tc7 24. Td8† T×d8 25. T×d8† Ke7 26. Te8† Kf6 27. Se5 med oklar ställning.

23. — L×c4 24. L×c4 Tc8 25. La6 Tcc7 26. Td8† Te8 27. T×e8† K×e8 28. Lb5† Ke7 29. Td3 Le5 30. a3 remi.

Anm. för TfS av Jan Berglund

Hastings 1972—73

Nr 49 JUGOSLAVISKT

Heikki Westerinen — Ulf Andersson

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. c4 d6 4. Sc3 Sd7

Uffe undviker kungsindiskt som Heikki är en stor kännare av. Han har t.o.m. gett ut en bok om sin specialvariant.

5. Sf3 e5 6. Le2 Sh6

Uffe försöker vinna tempo för att genomföra f5 genom att gå direkt till h6 istället för den gängse manövern Sg8-f6-g4 -h6. Westerinen hade väntat sig 6. — e×d4 7. S×d4 Sf6. Även 6. — c6 verkar mer naturligt.

7. h4! c6 8. c5!? e×d4?! 9. L×h6 L×h6 10. D×d4 0—0 11. c×d6 Lg7 12. De3 b5? 13. Td1! Da5 14. Sd4 Lb7 15. Sb3 Db6 16. Dh3 Tad8 17. h5 Tfe8 18. h×g6 h×g6 19. f4 Sf8 20. e5 f6

Tvunget, ty det hotade Sc3-e4-f6†.

21. Sa4! b×a4

Förlorar snabbt. Men om inte vit ramlar i fällan 21. — Lc8 22. D×c8? b×a4! (Inte det förlorande 22. — T×c8 23. S×b6 a×b6 24. d7) 23. Lc4† Se6 24. L×e6† Kf8 25. Dc7 De3† med evig schack vinner han ändå; 22. d7 T×d7 (22. — L×d7 besvaras med 23. T×d7) 23. D×d7.

22. Lc4† Se6 23. L×e6† Kf8 24. Sd4 D×b2 25. Dh7 Dc3† 26. Kf2 uppgivet.

Anm. för TfS av Jan Berglund

★

Att åskådarna gärna flockades vid Planincs bord förstår man när man spelar igenom följande parti, det är f.ö. friskt och okonventionellt spel från båda håll. En stilla reflektion, vad skulle t.ex. Tarrasch sagt om att spela schack på det här viset?

Nr 50 OREGELBUNDET

Planinc — Hartoch

1. b3 d5 2. Lb2 Lg4 3. h3 Lh5 4. Sf3 Sd7 5. e3 c6 6. d3 L×f3 7. D×f3 Sgf6 8. g4 e5 9. g5 Sg8 10. h4 Lb4 11. Ke2 Se7 12. Lh3 Ld6 13. Sd2 Sc5 14. h5 Sc8 15. g6 De7 16. Tag1 f×g6 17. h×g6 h6 18. Df7†! D×f7 19. g×f7† K×f7 20. f4 Te8 21. Lg4 Kg8 22. f×e5 Lf8 23. T×h6 Sb6 24. Lf5 Te7 25. e6 uppg.

Nr 51 ENGELSKT

Tal — Donner

1. c4 c5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 Sc6 4. d4 c×d4 5. S×d4 d5

Detta skarpa spelsätt har Donner tidigare prövat, det verkar äventyrligt att använda det mot Tal men tydligen var Donner inte i humör för ett försiktigt remispel.

6. Da4 Db6 7. Sdb5 e6 8. Lf4 e5 9. c×d5

Tal är som vanligt inte nödbedd när det givs tillfälle att komplicera spelet.

9. — e×f4 10. D×f4 Sb4 11. Sc7† Kd8 12. S×a8 Da5

På ett omedelbart Dc5 skulle följa Tc1.

13. 0—0—0 Dc5 14. e4!

Vit måste se till att svart ej får tillfälle till manövern Ld6 jämte Te8 och Le5 med farliga hot.

14. — S×a2† 15. Kc2 S×c3 16. b×c3 Ld6 17. e5 S×d5 18. Dc4

Här verkar kvalitetsoffret 18. T×d5 lovande, Tal har dock förmodligen räknat långt och funnit varianten alltför riskabel. Efter t.ex. 18. — D×d5 19. e×d6 kan följa Da2† 20. Kd3 Lf5†! På textdraget kan emellertid Donner framtvinga remi.

18. — Lf5† 19. Kd2 D×f2† 20. Le2

Nu borde svart spelat 20. — Lc5 vilket hotar Le3 matt. Mellandragen 21. D×d5† Kc8 22. Df3 leder efter 22. — Td8† till katastrof. Vit måste därför spela 21. Kc1 La3† 22. Kd2 Lc5 med remi genom dragupprepning.

20. — De3†? 21. Ke1

Den svarta ställningen bryter nu samman på grund av den öppna d-linjen.

21. — L×e5 22. T×d5† Ke7 23. Sc7 L×c3† 24. Kd1 Le4 25. Lf3 uppg.

25. — L×d5 strandar givetvis på S×d5† och 25. — L×f3† 26. g×f3 D×f3† 27. Kc2 D×h1 28. Dc5† leder till matt.

★

Nr 52 SPANSKT

Ribli — Zuidema

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. L×c6 d×c6 5. 0—0 f6 6. d4 e×d4 7. S×d4 c5

En rekommendation av Euwe. Ett kanske bättre försvar är 7. — Se7 8. Sc3 Sg6 9. f4 och först nu c5 jämte dambyte. Det med textvarianten inledda spelsättet har emellertid Zuidema ofta försökt med gott resultat.

8. Sb3 D×d1 9. T×d1 Lg4 10. f3 Ld7 11. Sc3 0—0—0 12. Lf4 c4

Nu får springaren en bra placering, bondedraget ingår dock i det av svart valda systemet.

13. Sa5 Lc5† 14. Kh1 b5 15. Sd5!

Hotet Lb4 måste pareras. Spelar svart nu 15. — Lb6 följer 16. S×b6 c×b6 17. Td6 b×a5 18. Tb6 och svart förlorar på grund av matthotet på b8 tornet på d8.

15. — c6 16. b4!

Svart får allt svårare att värja sig mot de välplacerade vita pjäserna. Varken 16. — c×d5 17. b×c5 eller 16. — c×b3 e.p. 17. c×b3 c×d5 18. Tac1 ser lovande ut.

16. — La7 17. Sc7 Lb8

18. Se6!

Ribli är tydligen på ett strålande spelhumör och kombinerar i bästa stil. Försöker svart nu avveckla genom 18. — L×e6 får vit ett lättvunnet slutspel efter 19. T×d8† K×d8 20. S×c6† Kc8 21. L×b8 Kb7 22. Sd8† K×b8 23. S×e6.

18. — L×f4 19. S×c6!

Det är fart och fläkt över dom vita springarna!

19. — L×e6 20. S×d8 Ld7 21. Sf7 Se7 22. S×h8 Le6 23. a4 Le5

Nu följer en vacker avslutning.

24. a×b5! L×a1 25. b×a6! Le5 26. Td8†!

Ett effektfullt slutdrag efter vilket a-bonden obehindrat går i dam.

Balashov gjorde genomgående ett mycket starkt intryck, ett gott exempel på hans kraftfulla spel är partiet mot Ulf Andersson. Efter denna överhalning fann Ulf det klokast att övergå till franskt försvar.

Nr 53 SICILIANSKT

Balashov — Andersson

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. Sc3 Sc6 4. d4 c×d4 5. S×d4 a6 6. Le2 Dc7 7. 0—0 Sf6 8. Le3 d6 9. f4 Le7 10. De1 0—0 11. Dg3 S×d4 12. L×d4 b5 13. a3 Lb7 14. Ld3 g6 15. f5 Tae8 16. Dh3 g×f5 17. Dh6 e5 18. T×f5 Sg4 19. Dh3 e×d4 20. Sd5! Dd7 21. e5! Kh8 22. Th5 f5 23. e6! uppg.

BUDAPEST 1973

Nr 54 SPANSKT

Geller — Szabo

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sd4 4. S×d4 e×d4 5. 0—0 c6 6. Lc4 Sf6 7. Te1 d6 8. c3 Sg4 9. De2! d×c3 10. S×c3 Dh4 11. h3 Se5 12. d4 S×c4 13. D×c4 Le7 14. d5 Ld7 15. Db3 Tb8 16. d×c6 L×c6 17. Le3 a6 18. Tad1 0—0 19. Td4 Tbd8 20. Ted1 Dh5 21. Lf4 Lf6 22. T×d6 T×d6 23. L×d6 Te8 24. Sd5! T×e4 25. S×f6† g×f6 26. Td3 Kh8 27. Tg3 Te8 28. Lb4 Tg8 29. Le7! h6 30. L×f6† Kh7 31. T×g8 K×g8 32. Dg3† Kf8 33. Dd6† uppg.

På 33. — Kg8 följer 34. Dd8† Kh7 35. Dh8† Kg6 36. g4 och svart blir matt.

Nr 55 SICILIANSKT

Adorjan — Sax

1. e4 c5 2. Sf3 g6 3. d4 c×d4 4. D×d4 Sf6 5. e5 Sc6 6. Da4 Sd5 7. De4 Sdb4 8. Lb5 Da5 9. Sc3 d5 10. De2 Lg4 11. 0—0 0—0—0 12. a3 L×f3 13. D×f3 S×e5 14. Dh3† e6 15. a×b4! D×a1 16. Lf4 D×f1† 17. L×f1 Lg7 18. Sb5 uppg.

SM i korrschack 1973

Nr 56 SICILIANSKT

Eric Nordström, Bandhagen — Arne Andersson, Mölndal

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Ld3 Sc6 6. S×c6 d×c6 7. 0—0 e5 8. Sd2 Ld6 9. Sc4 Lc7 10. f4 b5 11. S×e5 L×e5 12. f×e5 Dd4† 13. Kh1 D×e5 14. Lf4 De6 15. Dh5 Se7 16. Tf3 Sg6 17. Dc5 f6 18. Ld6 Lb7 19. e5 Td8 20. Taf1 Sh4 21. e×f6 S×f3 22. f×g7 Tg8 23. Dh5† Df7 24. Te1† Uppgivet.

TALLINN 1973

Turneringens dramatiska höjdpunkt blev partiet i näst sista ronden mellan exvärldsmästarna Spasski och Tal. Kommentarer efter V. Kortjnoj i den sovjetiska schacktidskriften "64".

Nr 57 NIMZOINDISKT

Spasski — Tal

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Lg5

Ett av Spasskis favoritvapen. Och fastän teorin sedan länge anser textdraget som tandlöst, så har exvärldsmästaren hittills haft framgång med varianten.

4. — h6 5. Lh4 c5 6. d5 b5!?

Allmänt anses 6. — d6 följt av e5 leda till utjämning. Tal väljer en fortsättning som leder till en skarpare men mera oviss kamp.

7. d×e6

Vanligen spelar vit här 7. e4.

7. — f×e6 8. c×b5 d5 9. e3 0—0 10. Sf3?

Vit får nu en svår ställning. Bättre 10. Ld3. Om svart nu spelar 10. — d4, så kan följa 11. a3 La5 12. e×d4 c×d4 13. b4. Möjligt är också 10. a3.

10. — Da5 11. L×f6 T×f6 12. Dd2

Nödvändigt var här 12. Dc1 för att möjliggöra draget a3 och samtidigt försvara tornet på a1.

12. — a6! 13. b×a6 Sc6 14. Le2

14. — d4!

Med detta drag inleder Tal en långt beräknad kombination som leder till materiell vinst.

15. e×d4 T×f3 16. L×f3 c×d4 17. 0—0 d×c3 18. b×c3 L×c3 19. Dd6 T×a6 20. L×c6 Lb4!

Kombinationens poäng; vit förlorar löparen. 20. — Le5 hade besvarats med 21. De7.

21. Db8 T×c6 22. Tac1 Lc5 23. Tc2 Da4

Ställningen är ännu inte klar. Svart har visserligen materiell övervikt men för att utnyttja denna fördel måste han omgruppera sina pjäser på c-linjen.

24. Db3 Df4 25. Dg3 Df5 26. Tfc1 Lb7! 27. Df3

På 27. Db8† följer 27. — Kh7! (efter 27. — Tc8 spelar vit 28. D×c8† L×c8 29. T×c5 och vinner), och nu strandar 28. D×b7 på 28. — L×f2†. Vit spelar här starkare 27. h3.

27. — Dg5 28. Db3

Vit har en svår ställning. Här duger nu inte 28. Dg3 som Spasski sannolikt kalkylerat med på grund av 28. — L×f2† 29. K×f2 (29. D×f2 D×c1†) T×c2† 30. T×c2 Df5†. Vit borde även här spela 28. h3 med idén Dg4.

28. — Tc7 29. g3

Efter 29. D×e6† vinner svart med 29. — Tf7, och på 29. Dg3 avgör åter 29. — L×f2†. Det enda drag som inte leder till omedelbar förlust är 29. Dh3.

29. — L×f2†!

Tal avgör partiet i karaktäristisk stil.

30. K×f2 Df6† 31. Ke1 De5† 32. Kf1

På 32. Kd1 följer 32. — Dd4† 33. Ke1 Dg1† och om 32. Kf2, så 32. — Tf7† 33. Kg1 Dd4†.

32. — La6† 33. Kg1 Dd4† 34. Kg2 De4† 35. Kg1

Eller 35. Kh3 T×c2 36. D×c2 Lf1†!

35. — Lb7 36. h4 Dh1† 37. Kf2 Tf7† 38. Ke2 De4†. Vit gav upp. Efter 39. De3 La6† 40. Kd2 Td7† förlorar vit damen.

Övers. av Lennart Hansson

ICCF-tematurnering

Nr 58 PREUSSISKT PARTI

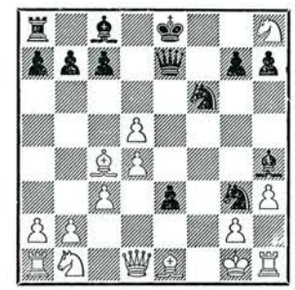
J. Estrin — D. Vajs

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 5. Sg5 Lc5

Detta försvar, den s.k. Traxler-varianten, är nästan en garanti för mer eller mindre sinnesförvirrande ställningar redan efter ett fåtal drag. Teoretikerna nöjer sig oftast med omdömet att det blir komplicerat spel med chanser för båda parter. Den lettiske stormästaren Aron Nimzowitch påstod vid ett tillfälle, när han betraktade en ställning, att "här vinner jag både med vit och svart!" Det kunde faktiskt varit Traxler-varianten han hade för ögonen.

5. L×f7†

Keres utför i sin spelöppningsbok "Dreispringerspiel bis Königsgambit" 5. Sg5×f7 som huvudvariant och kommer efter dragföljden 5. — L×d2† 6. Kf1 De7 7. S×h8 d5 8. e×d5 Sd4 9. h3 Lh4 10. c3 Sf5 11. d4 e4 12. Ld2 Sg3† 13. Kg1 e3 14. Le1 fram till något som anges som en remiställning, trots att den knappast ser ut som en sådan:

(variant)

Idén är att svart efter 14. — Sfe4! 15. L×g3 L×g3 16. Dh5† g6 17. S×g6 Lf2† 18. Kh2 Lg3† får remischackar. Försiktigtvis påpekar dock Keres att det är högst osäkert om allt detta verkligen stämmer.

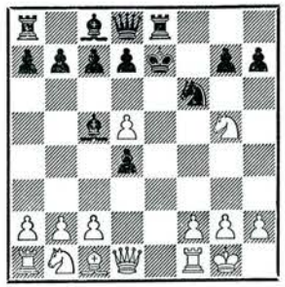
Nu tillbaka till partiet:

5. — Ke7 6. Ld5 Sb4?

Detta är definitivt inte bra, svart borde angripit på kungsflygeln med 6. — Tf8 jämte d6 och om möjligt Dd8-e8-h5.

7. d4 e×d4 8. 0—0 Sb×d5 9. e×d5 Te8.

Svart har nu visserligen vunnit tillbaka bonden men hinner inte utveckla sina pjäser på normalt sätt.

10. Dd3!

Ett förbluffande starkt drag, vit låter damen sköta angreppet. På 10. — g6 följer nu 11. S×h7! S×h7 12. Dg6 Sf6 13. Lf4! och svart kan ge upp. Även 10. — Th8 för till katastrof efter 11. Te1† Kf8 12. d6! c×d6 13. Dc4

10. — h6 11. Dg6! h×g5 12. D×g7† Kd6 13. L×g5 Tf8 14. c4 d×c3 e.p. 15. S×c3 uppg.

Det finns inget tillräckligt försvar mot Lf4, efter t.ex. 15. — Ld4 16. Sb5† K×d5 17. S×d4 K×d4 står svarts kung helt oskyddad mitt på brädet.

Polska individuella mästerskapet 1973

Turneringen, som spelades i Gdynia under tiden 4/24/2, slutade med en seger för Krzysztof Pytel, välkänd för TfS:s läsekrets, på 12 poäng (+7=10—0) före A. Maciejewski och J. Adamski på 11 p. Därefter följde 4) K. Schmidt 10½ p., J. Bednarski 10½ p., 6) Z. Doda 9½ p., etc. Följande två partier är hämtade från turneringen.

Nr 59 FLANKSPEL

Z. Doda — K. Pytel

1. Sf3 g6 2. g3 Lg7 3. d4 Sf6 4. Lg2 0—0 5. 0—0 d6 6. c3 Sc6?! (6. — d5!) **7. d5 Sa5 8. Sd4 e5 9. d×e6 f×e6 10. Lg5 e5?!** (bättre är 10. — c5) **11. Sb3 Sc6 12. a4 Lf5 13. Sa3 Dd7 14. Sc4 Tf7** (14. — Kh8!) **15. L×f6 T×f6 16. Se3 Lh3 17. Sd2 L×g2 18. K×g2 Lh6 19. Se4 Tf7 20. Sd5 Taf8 21. h4 Sd8 22. Sg5 Tg7 23. Se4 Kh8 24. f3 Tgf7 25. g4 Se6 26. g5 c6 27. Se3 Sf4† 28. Kg1 d5! 29. g×h6?** (bättre Sf2 ehuru svart har fördel efter 29. — Lg7) **29. — Dh3!! 30. Sd6** (bättre De1) **Dg3† 31. Kh1 D×h4† 32. Kg1 Dg3† 33. Kh1 Tf5! 0—1.**

Anm. för TfS av K. Pytel

Nr 60 CARO-KANN

A. Sznapik — A. Sydor

1. c4 c6 2. e4 d5 3. e×d5 c×d5 4. d4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Sf3 Lg4 7. c×d5 S×d5 8. h3!? Lh5 (8. — L×f3 jämte e6 ger lika spel) **9. g4 Lg6 10. Lg2 e6 11. 0—0 Le7 12. S×d5 e×d5 13. Se5** (vit står nu något bättre) **0—0 14. S×g6 h×g6 15. Le3 Dd7 16. f4!? Tfe8 17. Kh1! Lf6 18. Lg1 Te6! 19. g5!?** (starkare vore 19. Tc1 och ev. Tc5) **Ld8 20. f5 g×f5 21. T×f5 Se7 22. Tf1 Lc7** (även 22. — g6 kom i fråga) **23. Dg4** (här borde vit spelat 23. Df3 Tf8 24. Tac1) **Dd6! 24. Tac1 g6! 25. Lf3? Sf5 26. Tfe1 Tae8 27. T×e6 T×e6 28. h4 Kg7!** (med idén Te6 — e8 — h8) **29. Dh3 Sg3† 30. Kg2 Se2 31. Tf1 Sf4 0—1.**

Anm. för TfS av K. Pytel

H. Källströms studie 3:e plats TfS 8/72

I januarinumret ifrågasätter Leif Lundkvist om ovanstående studie är korrekt (remi) och anger ett antal vinstvarianter för vit efter inledningsdraget 1. Kb4. TfS har från författaren erhållit följande svar:

1. Kb4 Sf3 2. a6 Se5 3. Kc5 Sd7† (förbisett av LL) (3. a7 Sc6† 4. Kc4 S×a7 5. Kd3 g3 6. Ke2 g2 vinner) 4. Kb5 Sc3† 5. Kc4 g3 vinner. Eller: 4. Kc6 Sb8† 5. Kd5 S×a6 6. Ke4 Sf2† 7. Kf4 Sc5 (7. Ke3 g3 vinner) 8. Kg3 Sce4† vinner. Eller: 4. Kd6 Sb6 5. Kc6(7) Sa8† 6. Kb7(8) Sc3 7. K×a8 Sb5 8. Kb7 g3 9. Kb6 g2 10. K×b5 g1D och vinner. (5. Ke6(7) Se3 6. Kf6 Sf5 vinner).

1. Kb4 Sf3 2. a6 Se5 3. Kc5 Sd7† 4. Kd5 g3 5. Ke6 g2 vinner (4. Kd4 g3 vinner alt. 4. Kd6 Sb6 5. Ke5 g3 vinner.) Eller: 5. Ke6 Se3 6. Kf6 Sf5 7. K×f5 g3 och svart vinner.

Studien torde vara korrekt.

H. Källström

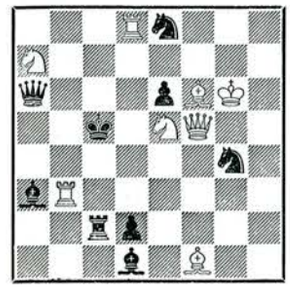
Geller segrade i Budapest

Med anledning av 100-årsminnet av de två städerna Budas och Pests sammanslagning spelades i februari/mars en starkt besatt jubileumsturnering med 16 deltagare. Geller ledde under större delen av turneringen och segrade säkert på 10½ poäng före landsmannen Karpov 9½ poäng, bägge genomförde tävlingen utan något förlustparti. Närmast följde på 8½ poäng Vaganjan, Adorjan, Szabo och Hort.

??? PROBLEM

Bidrag och lösningar till
HILDING FRÖBERG,
Midgårdsvägen 8, S-136 44 Handen

13092. Christer Jonsson,
Bandhagen (Sverige)

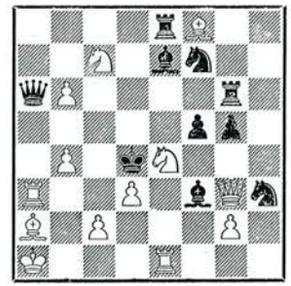
Matt i 2 drag

13093. M. Myllyniemi,
Pori (Finland)
Version till nr 12900

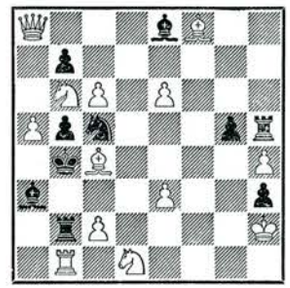
Matt i 2 drag .. ...

13094, Elis Streijffert,
Stockholm (Sverige)

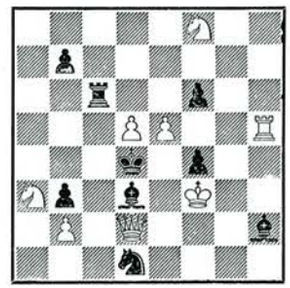
Matt i 2 drag

13095. E. A. Wirtanen,
Helsinki (Finland)

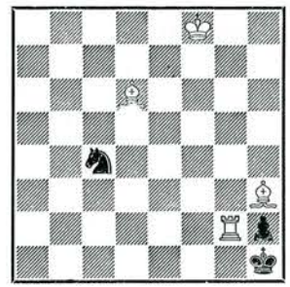
Matt i 3 drag

13096. Ernst Jönsson,
Landskrona (Sverige)

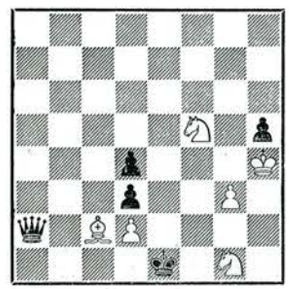
Matt i 3 drag

13097. A. Hemmingsson,
Hammerdal (Sverige)

Matt i 3 drag

13098. Seth Liljestrand,
Vasa (Finland)

Hjälpmatt i 3 drag
2 lösningar

13099. Elof Wikström,
Älvsbyn (Sverige)
Korrektur till nr 13001

Hjälpmatt i 3 drag
Duplex

13100. L. Makaronez,
Lwow (USSR)

Seriehjälpmatt i 6 drag

Lösningar till problemen

13039—13047, häfte 8

13039 (Maksimovskikh) 1. Db6 hot 2. Dc6; Kc4. 2. Db5; Ke4. 2. De6. Förspel: Kc4. 2. Da2; Ke4. 2. D×g2. Mattväxling med fängslade svarta springare. Mera hantverk än konst (HH).

13040 (Hoek) 1. Da1. Behagfull dragpliktare med överraskande inl. (CJ).

13041 (Aune) 1. Sf3 hot 2. Tc5; Ld4. 2. Le4; Td4. 2. T×e5. Försök: 1. T×h1? T×d4! 1. Kf6? L×d4! 1. Sc2/Sf5? Ld4! (Td4? 2. Se3). 1. Se2? Td4! (Ld4? 2. Sf4). Hotkorrektion. Två var. Hannelius i kombination med Grimshaw (Aune).

13042 (Larsson) 1. Db7 hot 2. Db4; Ld4. 2. Sd2; Lc3 2. Se3. Försök: 1. Ta3? Lb3! (Ld4? 2. T×d4). 1. Td7? Ld6! (Lc3? 2. T×c3). 1. Tfd3? Ld4! 1. Tdd3? Lc3! 1. Db2/Sg3? Lb1! Författaren har lyckats utnyttja den enkla ställningen till ett maximum. Skickligt! (CJ).

13043 (Wiberg) 1. Te5. Spaltens bästa. Samverkan till skönhet i allt (EK). Konstruktionen god men innehållet alltför begränsat (HH).

13044 (Asplund) 1. L×f3. Fortsatt försvar i skenspel och lösning som bärande element och dessutom växling av mattdrag i fängslingsvarianten. Ett lyckokast (HH). En god miniatyrtvåa. Modellmatt efter Kc1. 2. Dc3 (AG).

13045 (Abdurahmanovic) A) 1. Lc4, Ke4. 2. Lb5, Sc4. B) 1. Tc4, Kd5. 2. Tg4, Kc6. Bil. 1. Sc3/Sd4, T×a2. 2. Sb5, Sc4. 1. Tg4, Sa4. 2. Le6, K×e6. Ej tillfredsställande analogi mellan de båda lösningarna (HH).

13046 (Holladay) A) 1. Ta8, Kb6. 2. Kb4, Kc6. 3. Ka5, a3. 4. Sb4, Kc5. 5. Ta6, a×b4. Bil. 1. Sc5, Kb6/Kb5. 2. Sb3, a×b3 /Kc6. 3. Kb4, Kc6. 4. Ka5, Kc5. 5. Ta6, b4. B) 1. Lg5, Kg3. 2. Lh4, Kf4. 3. Dh6, Ke5. 4. Lf3, Kf5. 5. Lg4, h×g4. Bjuder på ömsesidiga tempon av svart i A och vit i B (CJ).

13047 (Jönsson) 1. Ke7, Kc3. 2. Kf6, d4. 3. Kf5, d5. 4. Ke4, d6. 5. Kd5, d7. 6. Kd6, d8D. Bil. 1. Kd6, Kc3. 2. Kd5 d4. 3. Ke4, d5. 4. Ld1-, d6. 5. Kd5, d7. 6. Kd6, d8D. Föregångare av B. Lindgren, TfS 1951: Kg4, Bd2 — Ke6, Bd5, d6, e3, f6. Hjälpmatt i 6 drag med skenspel. 1. —, d×e3. 2. Ke5, e4. 3. Kd4, e5. 4. Ke4, e6. 5. Ke5, e7. 6. Ke6, e8D. Lösning: 1. Kd7, d×e3. 2. Kc6, e4. 3. Kc5, e5. 4. Kd4, e6. 5. Ke5, e7. 6. Ke6, e8D.

Resultat och lösningar till julpristävlingen nr 10 1972

Jultävlingen var tydligen i svåraste laget. Till lätta tävlingen inkom 16 lösningar och endast 4 lösare klarade den svåra tävlingen.

Pristagare i svåra tävlingen: 1) Christer Jonsson, Hagsätra torg 44, III, 124 47 Bandhagen, 2) Björn Schwela, Gengatan 4 A 2, SF-00170 Helsingfors 17, Finland, 3) Osmo Kaila, Åldvägen 13 A 5, SF-00200 Helsingfors, Finland, 4 Erik Svedberg, Orrsjön, 820 77, Gnarp.

Pristagare i lätta tävlingen: 1) Per-Gösta Högborg, Skeppargatan 80 IV, 114 59 Stockholm, 2) Ragnar Carlsson, Falkenbergsgatan 14 D, 432 00 Varberg, 3) Jan Knöppel, Torsvikssvängen 39 II, 181 34 Lidingö.

Vi gratulerar pristagarna och tackar alla lösare för visat intresse!

Lösningar: **13071** (Bo Lindgren, Parallele 50, 7/6 1951) 1. Th4! c6 (f6? 2. b3 eller 2. Th7). hot 2. b3, Ka5 (Ka3. 3. Kc3, Ka2. 4. Kc2, Ka3. 5. Ta4). 3. Kc5, Ka6. 4. K× c6, Ka5. 5. Ta4; c5! 2. Th7! Ka5 (a6. 3. Th3). 3. K×c5, a6/Ka4 (Ka6. 4. T×f7). 4. Th3, Ka4/a6. 5. Ta3; Ka5. 2. Kc5, Ka6. 3. Kc6, Ka5. 4. b3 och 5. Ta4. En svårlöst och vacker ekouppgift. Försök: 1. Th3? Ka5! 2. Kc5, Ka6. 3. Kc6, Ka5! 1. Th6? c6! (f6? 2. Th7!). 2. T×c6, a5! 3. Td6, f6. 4. Td3 patt. 1. T×f7? a5! 2. Te7, c5. 3. Te3 patt.

13072 (Bo Lindgren, Problemblad, III-IV 1968) 1. Sf7!! Sf2! (Sg3. 2. Tg8, K×a7. 3. T×g3). 2. Se5, Se4! (Sd3/Sg4. 3. S×S). 3. Tb8, K×a7. 4. K×c7, Ka6. 5. Sc6 och 6. Tb6. Ett djupsinnigt dragpliktsproblem. Det är dragplikt därför att både vit och svart befinner sig i dragtvång. Observera att man gör skillnad på dragplikt och dragtvång! Skulle vit göra inl. 1. Sf7-h8, så vore det ett dragtvångsproblem eftersom vit försätter svart i dragtvång. Före inl. finns i diagramställningen fortsättningar efter 1. —, Sf2 (Sg3) 2. Tf8 (2. Tg8) K×a7 (Ka5? 3. Tb8). 3. T×S etc. Försök: 1. Sg6? Sg3! 2. Se7, Se2! 3. Tb8, Sd4! 1. Tf8? K×a7! 2. Tf3, Kb8! 3. Sf7, Ka7! (Kc8? 4. Se5! Kd8 (Kb8). 5. Sg6 (5. Sd7) och 6. Tf8 (6. Ta3). 1. K×c7? Sg3! (Kb5? 2. Td8! jämte 3. a8D, 4. Dc6). 2. Tg8 (hot 3. Tg5), Kb5! (Se4? 3. a8D, Kb5. 4. D×e4 eller 4. Dc6). 3. a8D, Kc4/Kc5!

13073 (Bo Lindgren, Skakbladet, VI 1948, 2 h.o.) 1. g8T!! Sg5. 2. T×g5, Tg7. 3. T× g7, Lg5. 4. T×g5, Tg8. 5. T×g8, Sg6. 6. T×g6, Dd5. 7. e×d5, L×d5. 8. c4, L×c4. 9. d×c4, Kb1. 10. Tg1. Om vit spelar 1. g8D? så skulle svart sått patt i 9:e draget eftersom vit måste spela 7. D×g6 med samma spelföring. Som synes är det viktigt att spela de svarta dragen i rätt ordningsföljd!

Bo Lindgren är son till framlidne Frithiof Lindgren. Han är (liksom hans far var) en av vårt lands främsta problemförfattare. Vi skall presentera honom närmare i något kommande nummer.

Lösarlista häfte 1—10 1971

1—7 1972

De lösare som ej insänt lösningar under ovan angivna period behåller sina poäng och kan fortsätta när de behagar. Deras poängsumma angavs i TfS nr 10 1968/69 och nr 6 1971.

(3 AKA VII) 319+24=343, (11 CÅD III) 143+515=658, (12 AD III) 318+384 =702, (18 AG VI) 356+439=795, (23 CIH IX) 154+414=568, (26 CJ I) 205+277= 482, (28 TJ V) 418+401=819, (29 EK XI) 406+523=929, (31 SK III) 4+21=25, (34 KL IV) 129+482=611, (35 LL V) 346+ 450=796, (37 KL I) 349+294=643, (39 KEM I) 204+48=252, (40 IM VII) 128+ 244=372, (42 MN X) 235+547=782, (43 EN II) 447+93=540, (46 PP VII) 347+ 588=935, (52 TS VII) 389+211=600, (57 ES VI) 354+512=866, (58 LÅS I) 306+ 375=681, (61 HW VI) 192+402=594, (62 AEW IV) 339+110=449. (64 EW VII) 235+176=411, (66 EÅ) 128+73=201, (96 KL) 309+97=406, (97 EL) 86+136=222, (117 GLL) 217+437=654, (120 AH) 185+ 412=597, (121 OB) 193+481=674, (122 LIH) 14+75=89, (124 RU) 65+239=304, (125 ÅB) 49+512=561, (126 HGA) 11+30 =41, (127 Lars-Erik Andersson, Göteborg) 15, (128 Mats Wallin, Stockholm) 14, (129 Lennart Bengtsson, Tullinge) 54, (130 Gunnar Stuguland, Södertälje) 61, (131 Björn Schwela, Helsingfors, Finland) 44, (132 Behrt Lehrberg, Lärbo) 5, (133 Lars Olovsson, Järfälla) 131, (134 Lena Bylund, Gullänget) 11, (135 Anders Genheden, Norrtälje) 17, (Yves Cheylan, Oran, Algerie) 10, (137 Leif Lundkvist, Angered) 51.

De namngivna lösarna är nytillkomna och hälsas hjärtligt välkomna.

Följande 20 lösare uppnådde denna gång 500 poäng och har bokpris att vänta: 11 CÅD, 12 AD, 18 AG, 23 CIH, 28 TJ, 29 EK, 34 KL, 35 LL, 37 KL, 42 MN, 43 EN, 46 PP, 52 TS, 57 ES, 58 LÅS, 61 HW, 117 GLL, 120 AH, 121 OB, 125 ÅB.

Ett hjärtligt tack för ovärderligt lösarnit vill vi rikta till Edvin Karlsson, Gräsmyr som aviserat att han med ålderns rätt ämnar sluta som lösare i TfS. Han är född den 2 okt. 1900. Enligt ovanstående lista har han 929 p., men han har löst ytterligare 104 p. som egentligen skulle noteras på nästa lösarlista. Slutsumman blir alltså 1033 p. och XIII gånger har han erhållit 500 poäng. Därmed är han kungen bland våra lösare och vi kröner honom till Edvin XIII!

För nytillkomna lösare vill vi repetera lösningsreglerna. Alla kan deltaga i TfS löpande problemlösningstävling som omfattar de i varje nummer publicerade originaluppgifterna. När en lösare uppnår 500 poäng erhålles ett bokpris oavsett hur lång tid det tagit att samla den erforderliga summan. Varje lösare bestämmer själv vilka problem denne vill lösa. För 2-matt räcker det om vits inledningsdrag (inl.) angives. Till tre- och flerdragare vill vi ha inl. och huvudvarianter. Mattdrag behöver ej noteras. För rätt lösning till 2-matt erhålles 2 poäng; för 3-matt 3 poäng; för 4-matt 4 poäng; för övriga flerdragare 5 poäng. För påvisad bilösning, olöslighet, illegal ställning eller föregångare erhålles 5 poäng. Påvisas dual i huvudspelets varianter erhålles 1 poäng. Om ett problem består av A, B och C erhålles 1 poäng för varje bokstavslösning i en 2-matt och 2 poäng för varje bokstavslösning i en 3-matt etc.

Kalmar Snabbschack

Kalmar Schackklubb inbjuder till det traditionella Kalmar Snabbschack, som i år spelas den 31 maj (Kristi Himmelfärdsdag), Spelplats är Folkets Hus, Unionsgatan 14. Ankomstanmälan 08.30—09.15. Start kl. 09.30.

Klassindelning: klass A = riksklass M och I, klass B = övriga. Sexmannagrupper enl. Bergers System, 20 min. partier. Finaler om 5-min. blixt. Priser klass A, 250:—, 150:—, 75:—, klass B: 125:—, 75:—, 40:—, dessutom hederspriser. Startavgifter för klass A 25:— och klass B 20:—, erlägges vid uppropet. Anmälan med angivande av spelklass senast d. 24 maj till Willy Englund, Röda gatan 4, 381 00 Kalmar, tel. 0480/229 03, bost. 274 78 samt I. Stormvik kvällstid 0480/213 73.

STUDIER

Red. A. Hildebrand, Uppsala och P. Perkonoja, Turku.

Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20360 Åbo 36, Finland.

1648 Chr. Jonsson
Bandhagen
Original

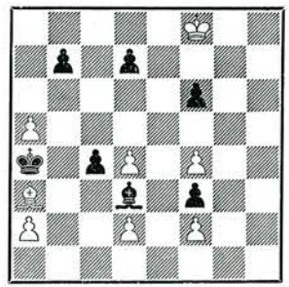
4+4=8 Vinst

1649 S. Belokonj
Harkov
Original

3+3=6 Vinst

1650 B. Breider
Helsinki
Original

8+7=15 Vinst

1648 uppvisar dynamiskt spel, men den livliga kampen är inte speciellt originell — det mesta av den har man sett förut. 1649 är ett passande lösningsobjekt för tävlingsspelare, ty den visar att även enkla slutspel kan vara nog så krångliga. Spelet här är dock ganska partimässigt. Även 1650 har mycket av det "praktiska spelet" över sig — ställningen, trots sina många dubbelbönder, kan gott och väl ha uppkommit i ett parti. Idén är dock i högsta grad studiemässig och det öde som den svarta löparen råkar ut för är både tragiskt och vitsigt! Lösningsfristen utgår den 10 maj. Lösningarna skall insändas till P. Perkonoja.

Lösningar till 1632—1637 i TfS 10/1972

1632 (Martinsson) Ka6, Dh2, Sb2, Ba7, d2, g3—Ka8, Df1, Sa3, Bb4, b5, g4, h5. Vinst. **1. Dh4** (Tar under kontroll fältet f6 och hotar samtidigt med 2. Dd8†) **1. — Df8 2. Dh1† Df3 3. D×f3† g×f3.** Vit har lyckats byta bort damerna, men svart har fått en stark fribonde, som vit måste hejda.) **4. Sd3** (Ej 4. Sd1? för 4. — Sc4.) **4. — f2 5. Sf4!** (Här kommer en paradox; det "förnuftiga" draget 5. S×f2? leder nämligen endast till remi: 5. — b3 6. Sd3 Sc2 7. Kb6 Sd4 8. Sb4 b2 9. Sd5 Se6 10. Ka6 Sc5† 11. Kb6 Se6. 5. — f1D 6. Sd5 och trots sin stora övervikt är svart maktlös inför matthot. Studien bjuder på några finesser som t.ex. att man inte slår fribonden på f2 samt en ganska överraskande slutställning. Svagheten är, att damflygeln är orörlig under lösningens förlopp.

1633 (Källström) Kg3, Le2, Bd6, e6, f3—Kf8, Sf4, Bb4, d3. Vinst. **1. e7† Ke8** (Efter 1. — Kf7 är vits uppgift lätare: 2. Ld1 Se2† 3. Kf2 Sc3 4. Lb3† — vinner tempo — 4. — Ke8 5. Ke3 med lätt vinst.) **2. Ld1 Se2† 3. Kf2 Sc3 4. Ke1** (Nu är 4. Lb3? utan effekt: 4. — d2 5. Lc2 d1D 6. Lg6† Kd7 7. e8D† K×d6 remi.) **4. — S×d1 5. K×d1 b3 6. Kc1 K- 7. f4 Ke8 8. f5 K- 9. e8D†!** (På 9. f6? Ke8 är vit i dragtvång och förlorar.) **9. — K×e8 10. f6.** Båda kungar befinner sig i analoga ställningar, men svart måste till sin olycka lämna sin vaktpost, vilket tillåter D-promotion. Några lösare hittade en graverande dual. Efter 1. e7† Ke8 2. Ld1 Se2† har vit till sitt förfogande även följande fortsättning: 3. Kg4 Sc3 4. Kf5 (el. 4. Lb3) 4. — Kd7 5. Kf6 S×d1 6. Kf7 och vinner.

1634 (Källström) Ke1, Td4, Lf1, Sa2—Ka1, Tg1, Ld6, Bb2, g3. Remi. **1. Sc3 b1D† 2. S×b1 g2 3. Sd2 T×f1†** (En exaktare dragföljd. Enligt Sjödin uppkommer på 3. — Lg3† en smårolig remiställning efter 4. Kd1!, medan 4. Ke2 leder till huvudvarianten.) På 4. — T×f1† 5. Kc2 Tc1† 6. K×c1 g1D† 7. Kc2 har sL spärrat vägen för D till g6, så svart måste nöja sig med remi: 7. — D×d4 8. Sb3† Ka2 9. S×d4 o.s.v.) **4. S×f1 Lg3†** (Löparen flyr med ett tempo undan slaghotet. Givetvis har vit en klar remi efter 4. — g1D 5. T×d6) **5. Ke2 g1D 6. Td1† Kb2 7. Td2† Kc3** (Förr eller senare måste sK beträda 3:dje raden, annars följer evig schack.) **8. Td3† Kc4 9. T×g3** och vit har lyckats utjämna materialet. Däremot inte 9. S×g3? Dg2† o.s.v.

1635 (Carvajal) Kb3, Ld8, Sd6, f4—Ke1, Lh2, Bh6. Vinst. **1. La5† Kf2** (På 1. —, Kf1 följer 2. Ld2 Kf2 3. Sc4 och vit behåller övervikten medan 1. — Kd1 leder till samma slut som textdraget fast något snabbare: 2. Sd5 etc.) **2. Sd3†** (Det går inte med 2. Ld2? för 2. —, Kf3 ohc svart erövrar en pjäs.) **2. —, Ke2** (Bättre än 2. — Ke3, vilket besvaras med 3. Sb2 och S är indirekt garderad genom gaffel.) **3. Sc1† Kd1 4. Sa2!** (Äntligen har svart tillfälle att "smaka på hästkött", men han råkar samtidigt i ett mattnät.) **4. —, L×d6 5. Sc3† Kc1 6. Lb6** och inför matthotet måste svart spela antingen **6. —, Kd2** eller **6. —, Lf4,** varpå vit svarar med **7. Se4†** resp. **7. Se2†** med pjäsvinst. För tio år sedan har författaren komponerat en liknande studie. "Ultima Hora La Paz" 1963: Kg3, Lh5, Sc4, e6—Kc2, La2, Bh7. Vinst. 1. Se3† Kd2 2. Sf1† Ke1 3. Sh2 L×e6 4. Sf3† Kf1 5. **Le8.**

1636 (Kuznetsov) Kd8, Tc4, Lb5-Ka8, Ta1, Ba6. Vinst. **1. Lc6† Ka7 2. Tb4** (Det hotar 3. Tb7† Ka8 4. Tb1†. På 2. — Tc1 följer 3. Kc7 a5 4. Tb7† Ka6 5. Tb8.) **2. — a5 3. Tb7† Ka6 4. Kc7 a4 5. Tb6† Ka5 6. Kb7** (Inga resultat ger 6. Tb5† Ka6 7. Tc5? t.ex. 7. — Tb1 8. Tc4 Ta1 9. Tb4 Ta3! 10. Tb6† Ka5 11. Kb7 Tb3=.) **6. — a3 7. Tb5† Ka4 8. Tb1†** och vinner.

1637 (Kuznetsov & Bondarenko) Kf2, Sd8, Bd7, g5—Kg4, La8, Bg2, h3, h5. Vinst. **1. Sb7!** (Ej 1. Sc6? h2 2. K×g2 L×c6† och svart vinner.) **1. — g1D†** (Den bästa chansen. Efter 1. —, L×b7 2. d8D h2 klarar D bönderna genom 3. Dd4† Kf5 4. Dd3† följt av 5. Dh3† eller 5. Dg3†.) **2. K×g1 Kg3 3. d8S h2† 4. Kh1 Kg(h)4! 5. g6 Kh3 6. g7 h4.** Höjdpunkten i svarts försvar. Vit undviker nu patt genom **7. g8L!**

"En mycket elegant och väl funnen pjäsförvandling" skriver M. Jonsson och man kan nog hålla med honom.

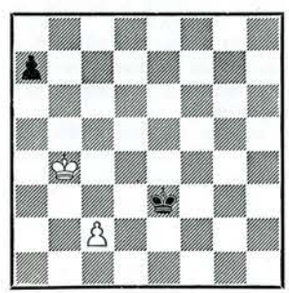
Den definitiva lösarlistan publiceras i TfS 4/1973.

Vårpristävlingen

Då vår "Julpristävling" 1972, på grund av olika olyckliga omständigheter inte blivit av, vill vi här lämna en liten kompensation i form av en kombinerad vår- och påsktävling. De 6 slutspel som vi erbjuder våra lösare är alla av största praktiska betydelse. Att lösa dem är att testa sin slutspelsteknik! Glöm inte, att mästarnas slutspelsskicklighet inte alls håller jämna steg med deras spelöppningskunnande. Det visade ju bl.a. Spasski och Fischer i senaste VM. Därför hoppas vi, att ni kan förena nytta med nöje. Det blir tre penningpriser Kr. 100, 60 och 40 samt fem bokpriser. Lösningarna adresseras till A. Hildebrand, Box 29, 740 41 Morgongåva och skall vara framme senast 5 maj 1973.

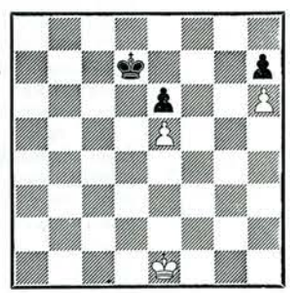
Vit börjar i samtliga ställningar och vinner eller håller remi. Vilket av dessa får ni bedöma själva. Och slutligen — ge inte upp i första taget, det kanske kan bli utdelning på mindre än 6 rätt!

Nr 1

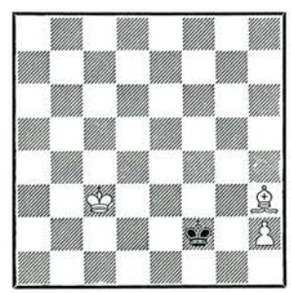
Först en liten uppmjukning. Det kan väl inte vara svårt att vinna här?

Nr 2

Här gäller det att rädda vad som räddas kan!

Nr 3

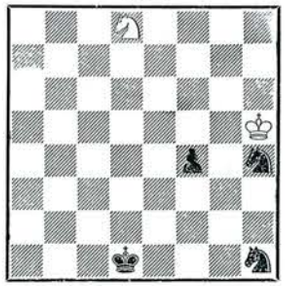
Med löpare och bonde över kan man väl börja njuta av segerns sötma?

Nr 4

Hur lurar man en sådan löpare?

Nr 5

Nog med löpare — springarslutspel är minst lika vanliga!

Nr 6

Det där med att ligga torn under är alltid obehagligt!

OMSLAGSDIAGRAMMET

Från olympiaden i Skopje väljer vi denna gång ett parti från mötet mellan Västtyskland — Schweiz, det är berlinspelaren Jürgen Dueball som går hårt fram mot Ernö Gereben.

Dueball—Gereben: 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0—0 9. h3 Sa5 10. Lc2 c5 11. d4 Dc7 12. Sbd2 Ld7 13. Sf1 c×d4 14. c×d4 Tfc8 15. Se3 Sc6 16. a3 S×d4 17. S×d4 e×d4 18. D×d4 Le6 19. Ld2 Sd7 20. Tac1 Dc5 21. Dd3 Dh5 22. Sd5 L×d5 23. e×d5 Lf6 24. b3 Sc5 25. De3 Tab8

25. — D×d5 hade besvarats med 26. b4 jämte Le4. Nu kommer emellertid svart i stora svårigheter på grund av svagheten på åttonde raden.

26. b4! Sd7 27. Ld1! D×d5

Spelar svart 27. — De5 så följer 28. T×c8† T×c8 29. Lg4! Td8 30. L×d7 T×d7 31. **Dd3.**

28. T×c8† T×c8 29. Lg4 Db7 30. Df3!

Ett mycket starkt drag. Efter 30. — D×f3 31. g×f3 förlorar svart springaren och 30. — d5 strandar på 31. Df5 Td8 (31. — Sb6 32. D×c8†) 32. D×d7.

30. — Tc6 (diagrammet)

31. Te8† Sf8 32. D×f6!!

Nu är det inte roligt att heta Gereben, det hotar T×f8† jämte Dd8 matt, damen kan ej slås på grund av Lh6, ett drag som även kan följa på t.ex. 32. — Dc7.

32. — h5 33. T×f8†

Det är nu hög tid att ge upp, efter 33. — K×f8 sätter vit matt genom Dd8 och på 33. — Kh7 34. Lf5† g6 följer matt genom torn eller dam till h8.

Ordet fritt

Göran Malmstens inlägg under "Ordet fritt" i nr 1 av denna Tidskrift visar tydligt att något måste göras för allsvenska seriens vidare utformning även i de lägre skikten.

Vi bör då minnas, att det ursprungliga förslaget till denna serie avsåg divisionssystem ända ned till div. V, men att detta var ogenomförbart på en gång varför man slutligen enades om en etappvis uppbyggnad.

Intresset för förslaget var då heller inte särskilt stort och flera av de större distrikten t.o.m. yrkade avslag.

Det är därför ytterst glädjande, att en motion kan väntas från just ett av dessa, där man på den tiden föredrog distriktsserie före allsvenskt. Saken har ju också följdriktigt uppmärksammats av CS, vilken tillsatt en kommitté, som skall utarbeta förslag till kommande kongress.

Hur ett sådant förslag skall se ut kommer kanske att bero på den inställning som råder bland distriktens "breda lager".

Skall man fortsätta enl. grundförslaget, eller vill man ha en särskild kvalificering inom distrikten för uppflyttning till div. III? Bäst vore väl att redan nu gå in för utökning med div. IV då vi med stor sannolikhet kan räkna med att den ändå förr eller senare måste komma.

Att redan vid starten av denna div. få fram fulltalighet = 128 lag torde vara orimligt och knappast önskvärt därför att man omedelbart stod inför nya problem. Med reducerade grupper och ev. slopad nedflyttning från div. IV under något år kan en succesiv stabilisering åstadkommas.

Det allsvenska serieschacket är på väg att bli en dominerande ingrediens i svenskt schackliv, varför allt bör göras för dess fortsatta utveckling.

C-G. Carlsson

ÅRGÅNG 1930

kan nu levereras med undantag för februari-numret. I allt 11 intressanta tidskriftsnummer av TfS med mängder av partier etc. från det viktiga schackåret 1930 — inledningen till den svenska storhetstiden.

Pris endast kr 8:— portofritt.

Betalning till postgiro: 60 46 34-6.

Tidskrift för Schack

Box 7123 402 32 Göteborg

OBS!

Priserna i vår

KATALOG 1973

gäller tyvärr inte längre. Den svenska kronans devalvering och den tyska markens uppskrivning gör justeringar nödvändiga. Vi ger inte ut någon ny katalog utan ber våra kunder att vid beställning av **tyska** böcker bifoga 10 % på bokens angivna värde. I stället för t.ex. Kr. 20:— skall alltså beloppet lyda på kr. 22:—. Vi beklagar att så måste ske. I stället kan det vara en tröst att vi alltjämt är billigast på bokmarknaden och att våra leveranser förblir portofria.

Några prisexempel:

Keres: Dreispringerspiel bis königsgambit	**nu 19:80**
Boleslavsky: Sizilianisch	**nu 25:30**
Taimanov: Slawisch bis Reti	**nu 26:40**
Alföldy: Gambiteröffnungen	**nu 16:50**
Estrin/Petrosjan: Dreispringerspiel	**nu 16:50**

Allt detta är bruttopriser inkl. porto!

SCHACHZENTRALE CAISSA

Box 323 751 05 Uppsala 1

Allt i schack

Schackprotokoll per tusen	34:—
d:o med namntryck tillkommer	4:—
Protokollböcker, för 40 partier per st	3:75
Protokollböcker, dubbla för 15 partier, per st	2:75
Rondlistor f. 4 o. 6 delt. per st	0:07
Rondlistor f. 8 o. 10 delt. per st	0:12
Rondlistor f. 12 o. 14 delt. per st	0:17
Rondlistor f. 16 o. 18 delt. per st	0:22
Rondlistor f. 20 o. 22 delt. per st	0:27
Förseglingskuvert per st	0:10
Förseglingspapper per st	0:05
Monradskort, användes även till placeringskort per st	0:12
Laguppställningar för seriematcher för 4 o. 6 delt. per st ..	0:10
för 10 delt. per st	0:15
för 15 o. 20 delt. per st	0:20

Moms + porto tillkommer på priserna.

Stockholms Schackförlag

Brännkyrkagatan 71 117 23 Stockholm
Tel. 08/69 42 37 Postgiro 55 08 86

VÄRLDSPAKET

Den rätta litteraturen
för varje schackvän:

Tio intressanta nummer

av schacktidskrifter från
10 olika länder

endast kr 10:—.

Alla från 1960- och 70-talen.
Portofritt efter inbetalning till

Tidskrift för Schack

Box 7123, Göteborg 7, Postgiro 60 46 34

SCHACKKLUBBAR

Utnyttja mängdrabatten och använd schacklitteratur till priser i klubbturneringarna!

NY INFORMATOR

Informator XIV	40:—
Informator I-XIII st.	35:—
Nikitin: Scheveninger und Sozin	10:—
Gufeld/Lasarew: Drachenaufbau	12:—
Mojsejew: Paulsen-system	12:—
Lundvall: Försvar	12:—
Gillam: Alekhine Memorial 1971	13:50
Gillam: 39th USSR Championship	13:50
Melis: Luhacovice 1971	7:50
Alexander: Spasski—Fischer	12:—
Pachman: Spasski—Fischer	19:50
Jaque: Spansk tidskr. 1973	40:—
Chess Express: Tysk/engelsk tidskr. 1973	38:—

JAN BERGLUND
Box 7, 132 01 Saltsjö-Boo 1
Postgiro 76 03 63-2

(Moms o porto ingår. Vid pfsk tillk. 3:—/kg.)

Schacklitteratur

särskilt äldre, såväl böcker som tidskrifter, söks av samlare, som överväger anbud gällande både enskilda objekt och hela samlingar. Tidiga TfS-årgångar är av stort intresse. Erbjudanden sänds till TfS nedanstående adress med kuvert märkt "Bokvännen".

Tidskrift för Schack
Box 7123 402 32 Göteborg

SCHACKFÖRENINGAR

vid behov av program,
jubileumstryck,
schacklitteratur,
resultatlistor
och övriga trycksaker
vänd Eder med förtroende
till

VT VÄSTERGÖTLANDS TRYCKERI
Östra Kungshusg. 13, 532 00 Skara, Tel. 0511/13400

Västergötlands Tryckeri, Skara 1973